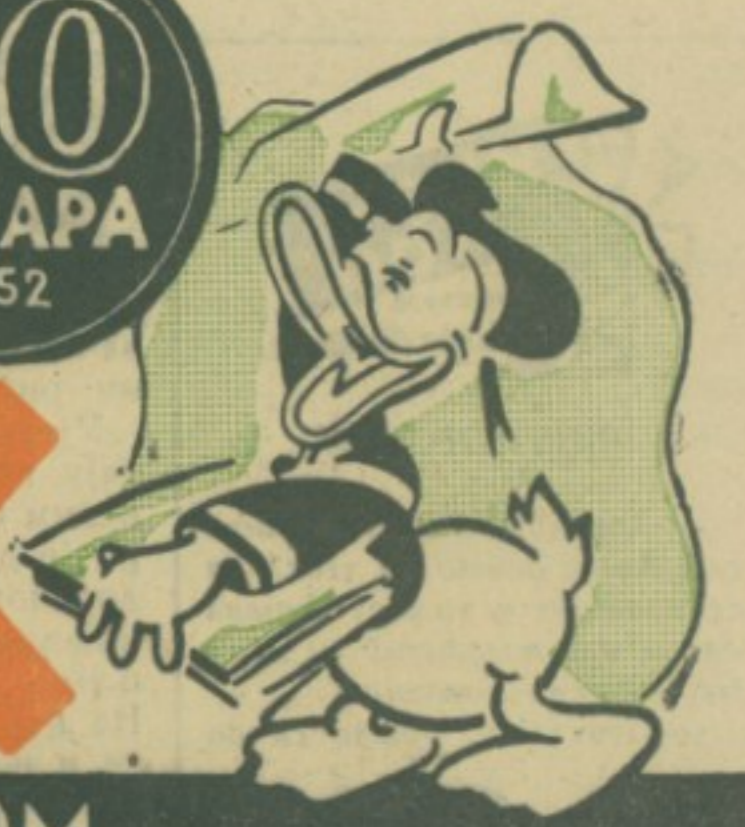

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

20
ДИНАРА
1952

Година XXIII — Број 482
Субота, 25. март 1961. год.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

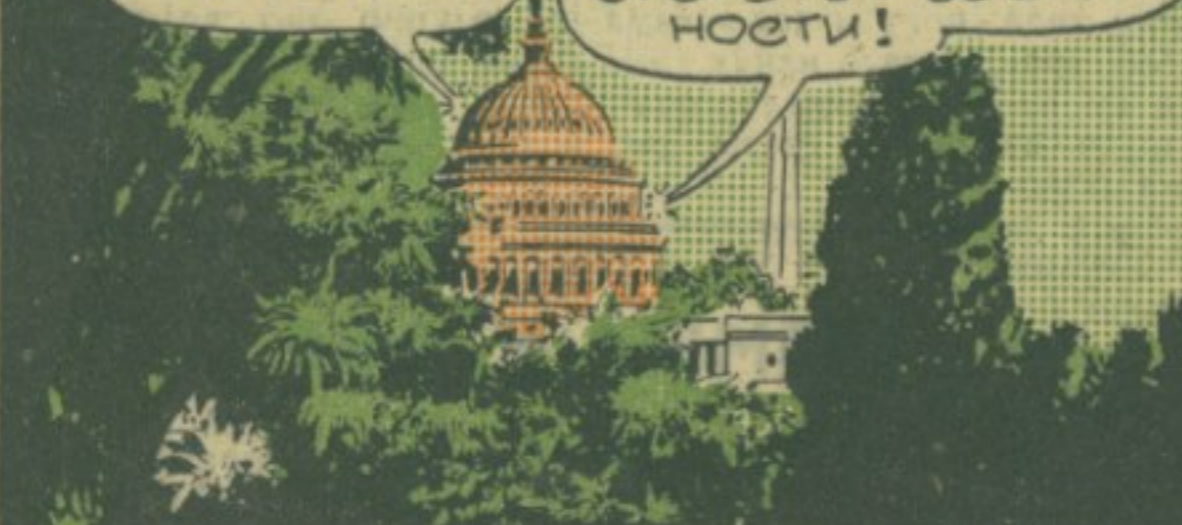
ФЛАШ ГОРДОН

ГОСПОДИНЕ ПРЕДСЕДНИЦЕ, ЛИСТА ГОСТИЈУ СТИГЛА ЈЕ ОД МЕЂУНАРОДНЕ КОНТРОЛЕ СВЕМИРА!

МАРТ, 199...

ОДЛИЧНО! БОЈАО САМ СЕ ДА ЋУ ЈА МОРАТИ ДА ЈЕ САСТАВИМ! СВИ ЖЕЛЕ ДА ПРИСУСТВУЈУ СВЕЧАНОСТИ!

У
ОВОМ
БРОЈУ

НА СЕВЕРНОМ ПОЛУ...
ЗАУСТАВИ САВ СА-ОБРАЗАЈ... И ДОСТАВИ ОВО ОДМАХ БАЗИ НА МЕСЕЦУ!
ОХОО! С ПРОЈЕКТА СМ! ВАЖНА СТВАР!

НА МЕСЕЦУ...
ФЛАШЕ, ПРЕКИНИ ТУ ЕМИСИЈУ! ИМАМО ВЕОМА ВАЖНУ ПОРУКУ ЗА ТЕБЕ!
ВАЖНИЈУ ОД ОВОГ ИЗВЕШТАЈА О СТРАНОМ СВЕМИРСКОМ БРОДУ? ШТА МОЖЕ БИТИ?

БАЗА НА МЕСЕЦУ...
МИСЛИО САМ ДА ЈЕ ВЕСТ О НЕПОЗНАТОЈ ЛЕТИЛИЦИ ВЕОМА ВАЖНА, ДОКТОРЕ КРИНИЈЕВ!
И ЈЕСТЕ, ФЛАШЕ! ОДМЕРЕТЕ ЈЕ ЗАТО ВИ ЛИЧНО НА САТЕЛИТ НАУКЕ!

ПРОЈЕКТ СМ? НОВИ ЦИНОВСКИ ЕЛЕКТРОНСКИ МОЗАК КОЈИ КРУЖИ ОКО ЗЕМЉЕ?
НАЈВЕЊИ ДОСАД САГРАЂЕН... КОЈИ ТРЕБА ДА ОБРАЂУЈЕ НАЧИНЕ ПОДАТКЕ СВИХ ЗЕМАЉА НА СВЕТУ!

У ОРБИТИ БЛИЗУ МАРСА...
ВЕЛИКА АКТИВНОСТ НА НОВОМ САТЕЛИТУ ТРЕКЕ ПЛАНЕТЕ, УЗВИШЕНИ!
ВИДИМ И САМ! НЕКА МИ СЕ АГЕНТ КСАЈО ОДМАХ ЈАВИ!

ТАКО ЈЕ, ФЛАШЕ! У ЦИНОВСКОЈ КУГЛИ У СРЕДИНИ НАЛАЗИ СЕ НАЈВЕЊИ ЕЛЕКТРОНСКИ МОЗАК НА СВЕТУ!
ОН СКУПЉА ПОДАТКЕ ИЗ СВИХ ДЕЛОВА СВЕТА И ОБЈЕДИЊАВА НАУЧНИ РАД СВИХ ЗЕМАЉА!

КАКАВ ЈЕ ТО УСПЕХ БИТИ, ЗАРКОВЕ!
ДА, ДЕЈЛ! САРАДЊА УМЕСТО СУРЕВЊИВОСТИ! ПРВИ ЗАДАТАК КОЈИ ЈЕ ЕЛЕКТРОНСКИ МОЗАК ОБАВИТИ БИХЕ АНАЛИЗА ЗА СВИХ ПРОТИВУРНИХ ЦИЉЕВИЦА И ТЕОРИЈА...

...О ЛЕТЕКИМ ТАЊИРИМА И ОБЈАВЉИВАЊЕ ИСТИНЕ О њИМА.
ЧУЈЕТЕ ЛИ, УЗВИШЕНИ?
ДА! ЗБОГ ТОГА СМО И МИ ОВДЕ!

ХВАЈ СЕНДС, НОВИ МЕКСИКО...
ШТА ЈЕ С ТОБОМ, ДИНЕ? ИЗГЛЕДАШ ЗБУЊЕН!
САД САМ ВИДЕО ЛИСТУ ОНИХ КОЈЕ ТРЕБА ДА ПРЕБАЦИМ НА САТЕЛИТ НАУКЕ... ПОЛИТИЧАРИ... ДИПЛОМАТЕ... НАУЧНИЦИ... УМЕТНИЦИ! ПРАВА ЛЕТЕКА ДВОРАНА СЛАВЕ!

ФЛАШЕ! ЗАРКОВЕ! МИС ДЕЈЛ! ДОБРОДОШЛИ НА САТЕЛИТ НАУКЕ!
ДРАГО НАМ ЈЕ ШТО СМО ПОЗВАНИ, КАПЕТАНЕ СПЕРЛИНГ!

РАДУЈЕМ СЕ ШТО САМ ДОБИО ДРУШТВО! ЧОВЕК СЕ ОСЕКА СТРАХОВИТО СИКУШАН КАД ЈЕ САМ КРАЈ ОВОГ ЕЛЕКТРОНСКОГ МОЗГА!
ЈОШ МИ, ЛУДИ, НИСМО ПРЕВАЗИЂЕНИ! ТАЈ МОЗАК ЈЕ ДЕЛО ЧОВЕКА!

ЈЕДАН БРОД ТОНЕ — ПОСЛЕ ОЛУЈЕ — СПАСАО ИХ ОД ЗАБОРАВА — У СЛИЦИ И РЕЧИ — РАЗНЕ ВЕСТИ И ЗАНИМЉИВОСТИ

НАСТАВИТЕ СЕ
T.6/60

НИЈЕ ПОГОДИО

— Хорације, погоди, зашто сам данас дошао до тебе? Да се кладимо у хиљаду динара да нећеш погодити! — каже Пера Ждера Хорацију.

— Пристајем, дошао си да ми тражиш на зајам хиљаду динара.

— Ниси погодио. Дошао сам само да те поздравим, а сада ми дај хиљаду динара јер сам их поштено добио на оклади.

САВРЕМЕНИ ВЛАЈА

Учитељ: Влајо, на једном друму дугом сто километара два мотоциклиста возе један према другом. Један вози брзином од 125 километара на сат, а други брзином од 100

километара на сат. Да ли можеш да ми кажеш где ће се срести?

Влаја сасвим сигурно одговара: у болници, учитељу!

У једном малом рибању у америчкој савезној држави Оклахоми у близини града Тишоминго појавио се необичан „разбојник“ који је за своју жртву изабрао ситну рибу овде веома гајену. Ујутру и увече рибе хитају према мостићима саграђеним изнад рибања. Довољно је да само чују кораке по дрвеном мостићу па да се хиљаде њих устреме према њему, гурајући једна другу. На површини воде појављују се и њихове главе, гладна уста грабе храну која се састоји из позног млека у праху или млевене јетре. На сваки комадић хране бачене у воду рибе навале са свих страна трудећи се да од њега откину што више могу. После одређене „порције“, рибе „моле“ додаток.

Једног јутра у време „храњења“ кад су рибе, као и обично, у великим масама допливале до мостића, на површини воде појавило се неколико десетина мртвих тела на којима су се видели трагови насиља: једнима су недостајале чељусту, друге су имале дубоке ране на бочковима или глави, трећини је недостајала кожа на леђима, многе су биле делимично поједене а од неких су остале само кости. И међу живим рибама било је пострадалих.

Отада се та немилна појава понављала свакодневно. Рибама у рибању претила је опасност од уништавања. Стручњаци дуго нису могли да открију узрок.

Захваљујући случају расветљена је тајна и откривен виновник несреће која је претила малим становницима рибања.

Једном, у рано јутро, у истом тренутку кад су се рибе у јатима устремиле према мостићу, чувар који је дошао да их нахрани видео је како с дрвета што се надносило над водом, пада на леђа једне рибе нека мала длакава животиња. Пљесак по води и рибе су се разбежале на све стране.

Паукови - риболовци

Остала је једино жртва. У очајничкој борби с непријатељем који ју је напао: снажно обухватио њено тело са четири пара својих снажних ногу и чељустима јој се упио у меко изнад саме главе, риба се отимала, праћкала, спустала се на дно и опет испливалала на површину. Узалуд... Њени покрети постајали су све тривијални: снага ју је напустила а „разбојник“, користећи то, снажније је стегао свој плен и све дубље заривао у њега своје чељусту. Најзад је борба била окончана.

Пажљивим посматрањем откривено је нешто необично и занимљиво. Пошто улови рибу, разбојник тражи где би се сместио са својим пленом. Он опрезно одваја задње ноге — прво један пар, а затим други — од тела своје жртве и мичући их почиње да се креће по површини воде снажно „стежући“ рибу са оба пара предњих ногу. Тако стиже до стручка траве који штрчи из воде. Бусен траве треба да буде довољно велики да би одржао његову тежину и довољно удобан да он може мирно да једе рибу не извлачећи је из воде и не трошећи на тај посао енергију. Риба не одаје више знаке живота, али разбојник је не напушта ни за тренутак. Чак и у мрежи у коју су га ухватили он је наставио снажно да стеже своју жртву, свој смртоносни загрљај није олабавио ни кад су га спустили у боцу с формалином.

Показало се да је необични риболовац уствари паук чије је научно име „*dalomedes sexpunctatus*“. Велик број тих паукова био је откривен у трави која је вирила из воде, као и на обали где су нађени многи остаци уловљених и поједених риба.

Паукове-риболовце лако су уништили: коров и осталу траву која им је служила као упориште полили су бензином и запалили.

Стручњаци кажу да само крупније женке паукова нападају и лове рибу. Иако су велике свега 1,5 сантиметар, оне без нарочитог напора савлађују рибе дугачке и до шест сантиметара. Паукови-риболовци живе крај многих рибања у јужним крајевима Сједињених Америчких Држава.

ПОМЕН У ДВЕ ИСТОРИЈЕ

Некадашњи професионални спринтер, светски првак Бег Харис из Велике Британије, у току своје дугогодишње узбуђиве каријере задобио је многобројне озледе, а једном и прелом кључаче. По савету лекара недавно је морао да се подвргне операцији и том приликом му је изваћен комад кључне кости. Тај део кости медицински је толико интересантан да ће, уз његов пристанак, бити изложен у медицинском музеју.

— Не улазим само у историју спорта него и медицине, а то досад није успео ниједан бициклиста — каже он веома задовољан собом.

ЗЛА СУДБИНА ЛАЖНОГ ПРОСЈАКА

Кад се италијански просјак Саверио де Мастро једног дана вратио кући запрепастио се — његов душек, у коме је било скривено милион лира, није више био у соби. Син, не слутећи шта се у подераном душеку налази, бацао га је кроз прозор и неко од пролазника га је већ био однео.

САМО ЈЕ МАЛО СПОРА

— Ова наша Белка добра је жена! — каже једног дана Попај.

— Па добра је! — одговорио је Хорације — само је мало спора.

— Спора? — Па да, требало јој је педесет година док је напустила 35.

ШТА ЈЕ НАЈБОЉЕ

Пера Ждера дошао у једну кафану да вечера и пита келнера:

— Келнер, желео бих да вечерам мало рибе. Али, поштите да ми кажете: од свих ових

риба на јеловнику које су најсвежије и које ми препоручујете?

Келнер је неколико тренутака размислио, затим се нагнуо Пери Ждери и поверљиво му шапнуо:

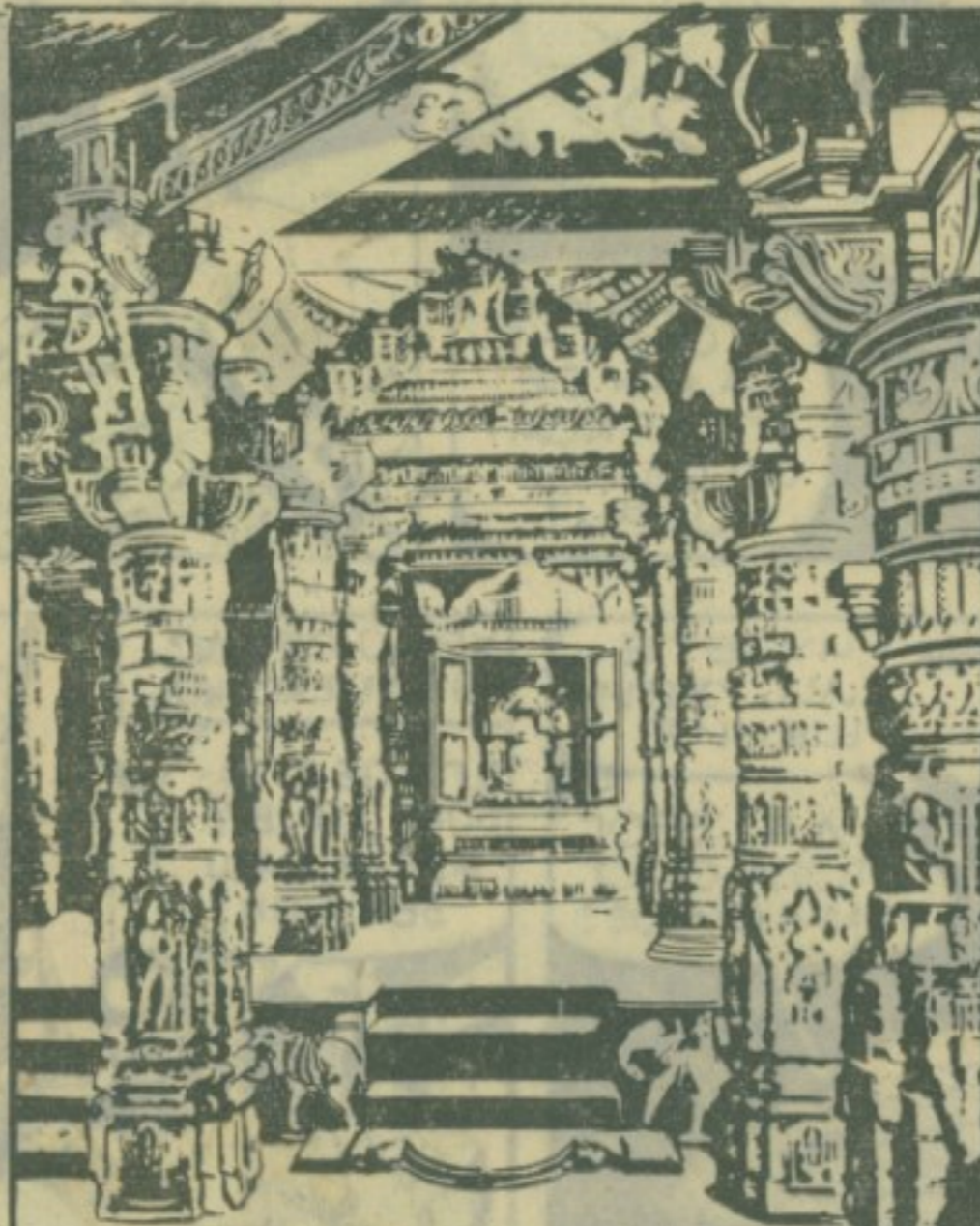
— Господине, узмите кутију сардина.

Ripley's Веровати или не!

БОГАТСТВО ЗА ЈЕДНО СЛОВО!
МАХМУД ЕЛ ГАЗНИ
(970 - 1030)

КРАЈ АФГАНИСТАНА И ОСВАЈАЧ ИНДИЈЕ ДОБИО ЈЕ ОД КАЛИФА „КАДЕН БИЛАХА ТИТУЛУ „ВАЛИ“ - А „ВАЛИ“ МОЖЕ ДА ЗНАЧИ И „ГОСПОДАР“ И „СЛУГА“! МАХМУД ЈЕ ПЛАТИО КАЛИФУ 100 000 ЗЛАТНИХ ДРАХМИ ДА ТАЧНО ОДРЕДИ ЊЕГОВ РАНГ И ПРОМЕНИ ЊЕГО ВУ ТИТУЛУ У „ВАЛИ“

КОЛИКО ПРАШИНЕ - ТОЛИКО ЗЛАТА!

ХРАМ У ДИЛВАРИ (ИНДИЈА) ГРАДИЛА ЈЕ ЧИТАВА ВОЗКА КАМЕНОРЕ ЗАЦА КОЈИ СУ НА КРАЈУ СВАКОГ РАДНОГ ДАНА ДОБИЈАЛИ ОНОЛИКО ЗЛАТА КОЛИКО ЈЕ ТЕЖИО МЕРМЕРНИ ПРАХ НАСТАО ТЕСАЊЕМ СТУБОВА И ТАВАНИЦЕ!
ИЗВАНРЕДНА КИЧЕНОСТ ХРАМА ОБЈАШЊАВА СЕ ОВИМ НЕУОБИЧАЈЕНИМ НАЧИНОМ ПЛАЌАЊА (1022-1063)

ГЛОБУС

НА УНИВЕРЗИТЕТУ У КРАКОВУ (ПОЉСКА) НАЧИЊЕН 1509 ГОДИНЕ ОД ЧИСТОГ ЗЛАТА ПРВИ ЈЕ У ИСТОРИЈИ НА КОМЕ СЕ НАЛАЗИ АМЕРИЧКИ КОНТИНЕНТ - „АМЕРИКА“, ЈЕДНА НОВО ОТКРИВЕНА ЗЕМЉА!

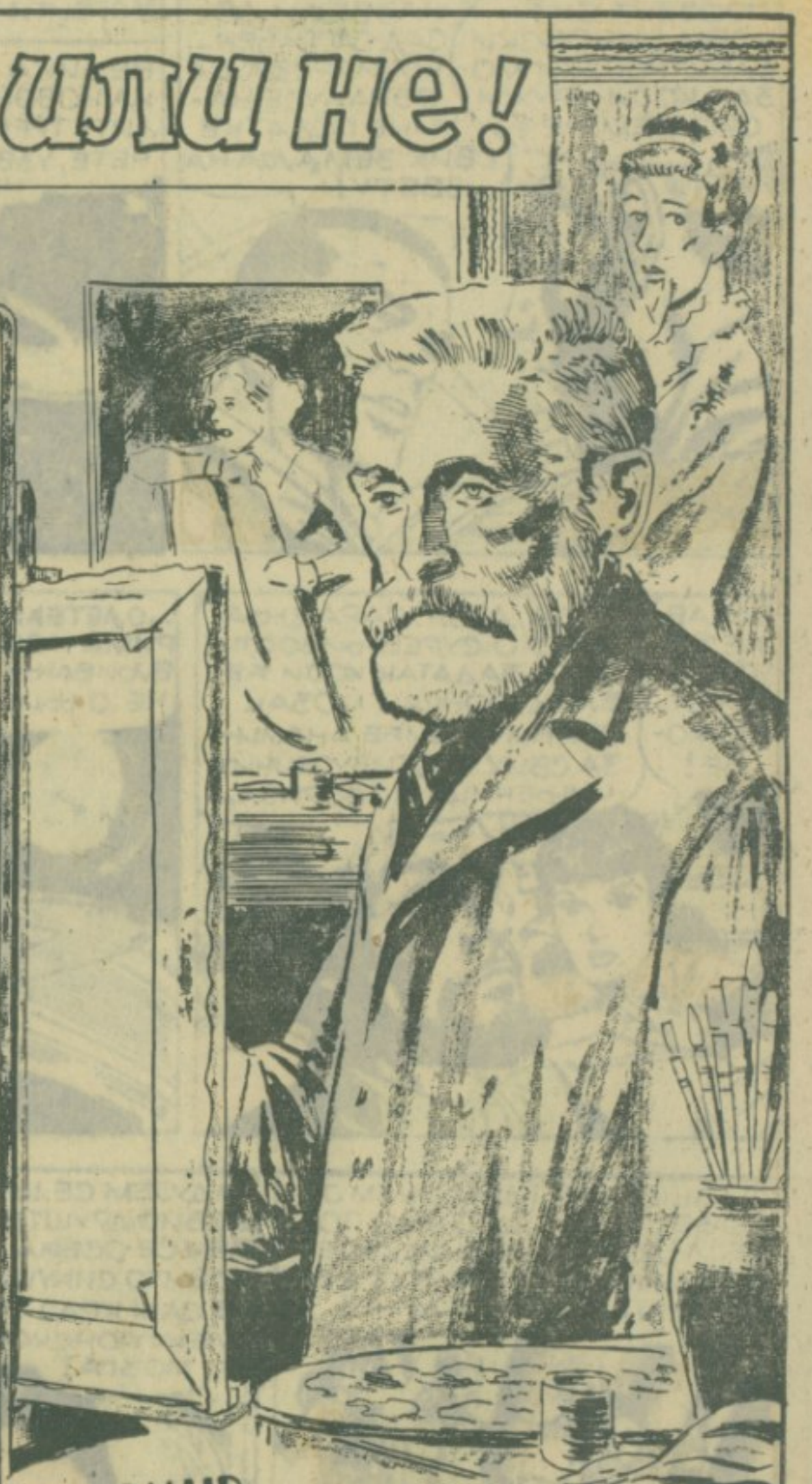

КИЛОГРАМ ШЕЋЕРА КОШТАО ЈЕ У 17 ВЕКУ У ЕНГЛЕСКОЈ КОЛИКО У 30 ПИЛКА!

ДВЕ СТОПЕ

НА ЈЕДНОЈ ЛИВАДИ У ТОР ГАЗЛУ (ШКОТСКА) ВЕЋ ВИШЕ ОД 150 ГОДИНА ТРАВА НИКАД НЕ ИЗРАДТЕ НА ДВА МЕСТА КОЈА ИМАЈУ ОБЛИК И ВЕЛИЧИНУ ЧОВЕЧИЈИХ СТОПАЛА!

ЛУДОМИР БЕНЕДИКОВИЦ (1844-1926)

ПОЉСКИ ВОЗНИК ПОСТАО ЈЕ СЛАВАН СЛИКАР ПОШТО ЈЕ ОБЕ ШАКЕ ИЗГУБИО У БОЈУ! СЛИКАО ЈЕ ПОМОКУ ЧЕТКИЦЕ ПРИЧЕРШКЕ НЕ НАРОЧИТОМ КУКОМ ЗА ОСТАТАК ДЕСНЕ РУКЕ

ПОВЕСТ О ФАРМЕРКАМА

Како су најпопуларније панталоне освојиле свет?

Међу многобројним истраживачима и пустоловима који су похрлили према пацифичкој обали да траже злато налазио се и млади црнокоши Њујорчанин Леви Штраус, син једног сиромашног немачког емигранта. Го тово без икаквих средстава он је имао са собом и врло мало пртљага. Једину вредност представљао је товар морнароког платна за једра. Ову необичну робу понео је јер су му неки путници рекли да копачи злата немају грубо платно за поправљање шатора и заклона за кола.

Тако се Леви једног дана обрео у Сан Франциску. Успут је продао све што је

имао да би се прехранно али је и даље љубоморно чувао свој товар платна. Док је застао да предахне крај једне бербернице пришао му је један копач злата и потапшао га по рамену говорећи:

— Ех, пријатељу! Тек што си стигао а већ си накупио цео товар златног грумења! Да би га разуверио Штраус је отворио пакет и показао му шта је унутра.

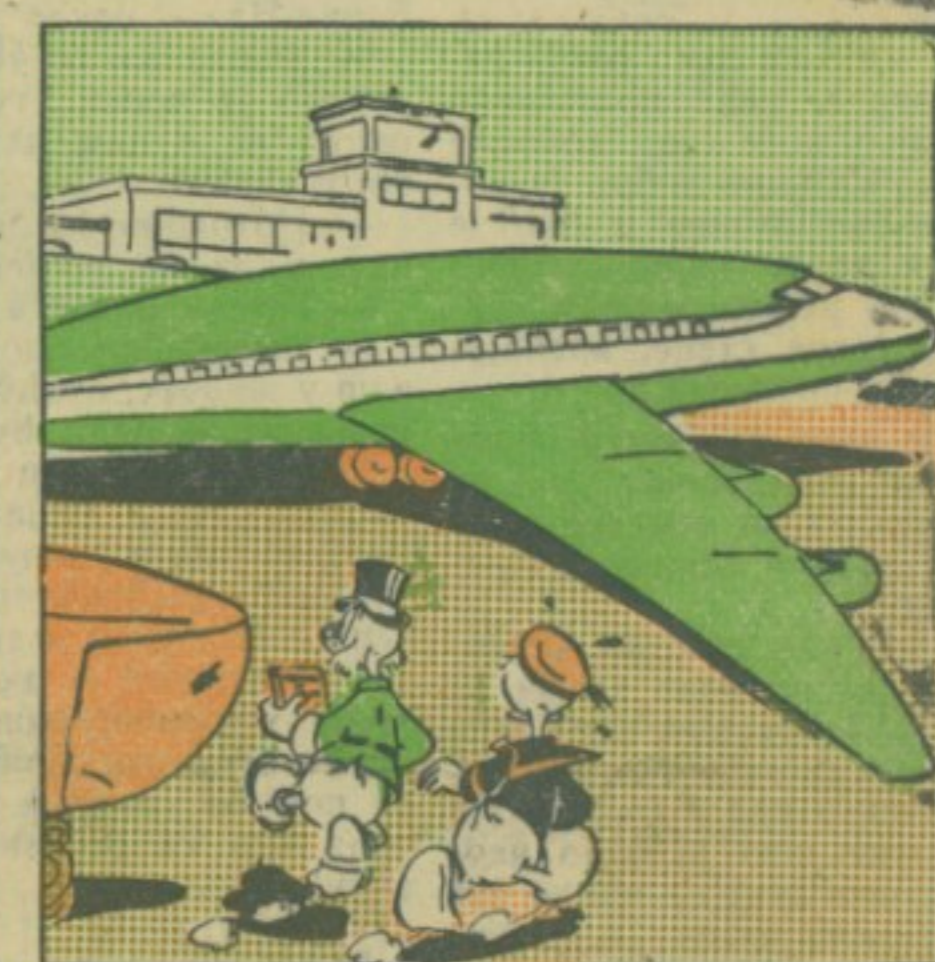
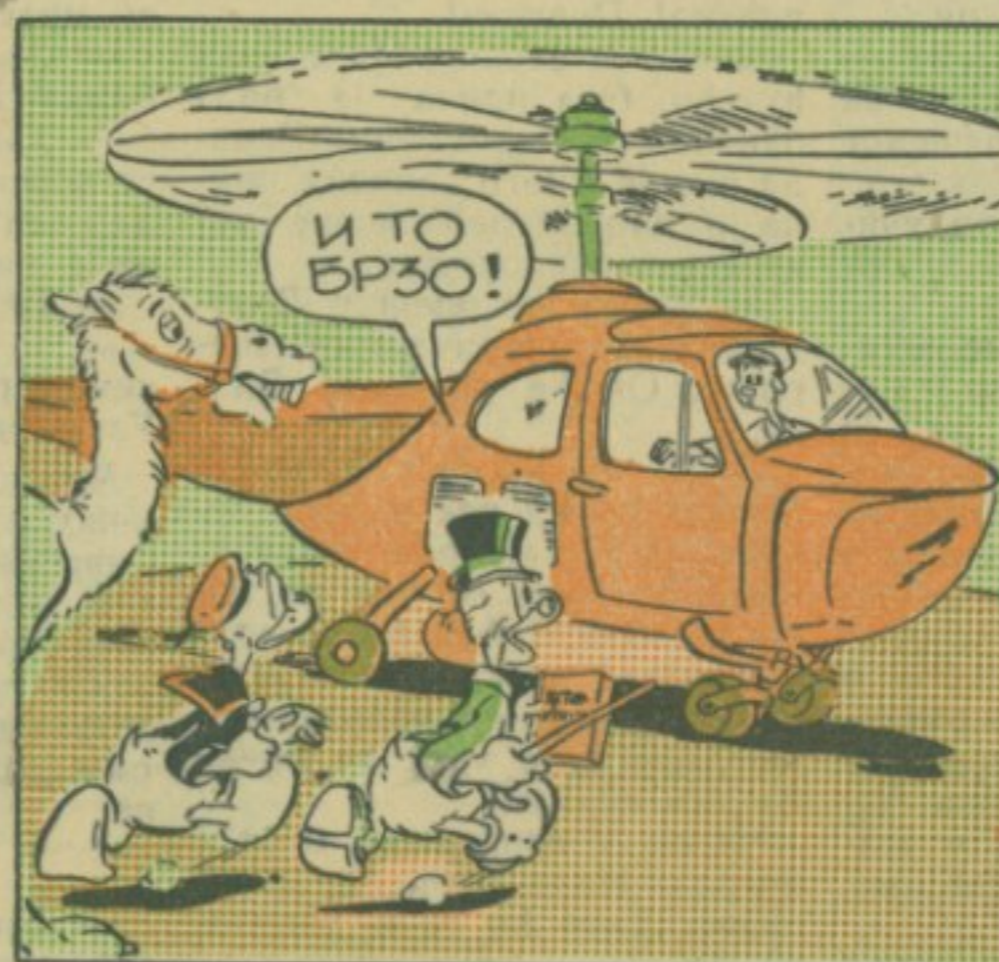
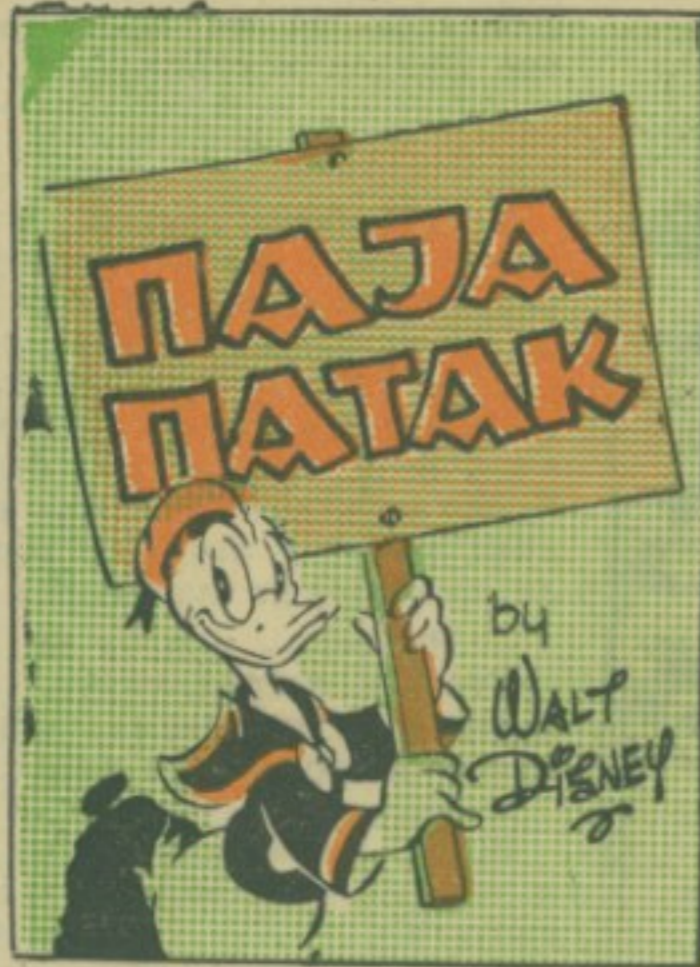
— Дођавола! — прогучао је овај гужвајући платно између прстију — каква дивна тканина! Од ње би се могле направити сјајне панталоне, знатно јаче од оних које нам овде продају за суво злато. Овдашње тканице не вреде ништа, панталоне се поцртају већ после првог прања.

Леви Штраус је био младић предузимљив и није чекао да му се нешто двапут каже. Одмах је пошао у потрагу за кројачем и када га је нашао дао му је целу трубу платна да од ње испосашива панталоне.

У знак захвалности поклонико је једне оване саветодавцу који је одмах отрчао да се копачима злата похвали својим новим панталонама. Целим крајем се пронео глас о новим панталонама од неподеривог морнароког платна. Трагачи за златом су похрлили са свих страна а и многи сељаци су куповали од младића те панталоне. За тили час Леви је распродао све.

Младић је по Сан Франциску и околини покупувао све резерве платна за једра и дао да се шију нове панталоне а својим родитељима послао новац у Њујорк да му најбржим поштанским колима доставе нову пошљику платна.

Око 1850. године сви кројачи из Сан Франциска су израђивали за Штрауса панталоне познате под именом „Леви“. Нешто касније млади човек је почео да употребљава мало лакшу памучну тканину. Панталоне су прво биле црне, потом мрке, затим

зелене и боје опеке, док најзад нису добиле своју сталну плаво-ниједно боју.

Да би упростио производњу панталона и истовремено их направити још трајнијим и интересантијим, један кројач из Сан Франциска се споразумео са суседом ковачем који је почео да саставља скројене делове помоћу металних закивака. Леви Штраус је одмах прихватио ову новину и тако су се појавиле „фармерке“ у својој последњој верзији. Њих су готово истовремено почели да носе у Америци сви младићи и девојке који раде, било у граду или на пољу, за време дугог путовања или излета у природу.

Тако су настале панталоне за које нису потребни ни каиш ни бретеле. После другог светског рата фармерке су освојиле омладину целог света.

Када је 1912. године Леви Штраус умро, оставио је својим наследницима десет фабрика и једну од најбоље организираних трговачких мрежа у САД.

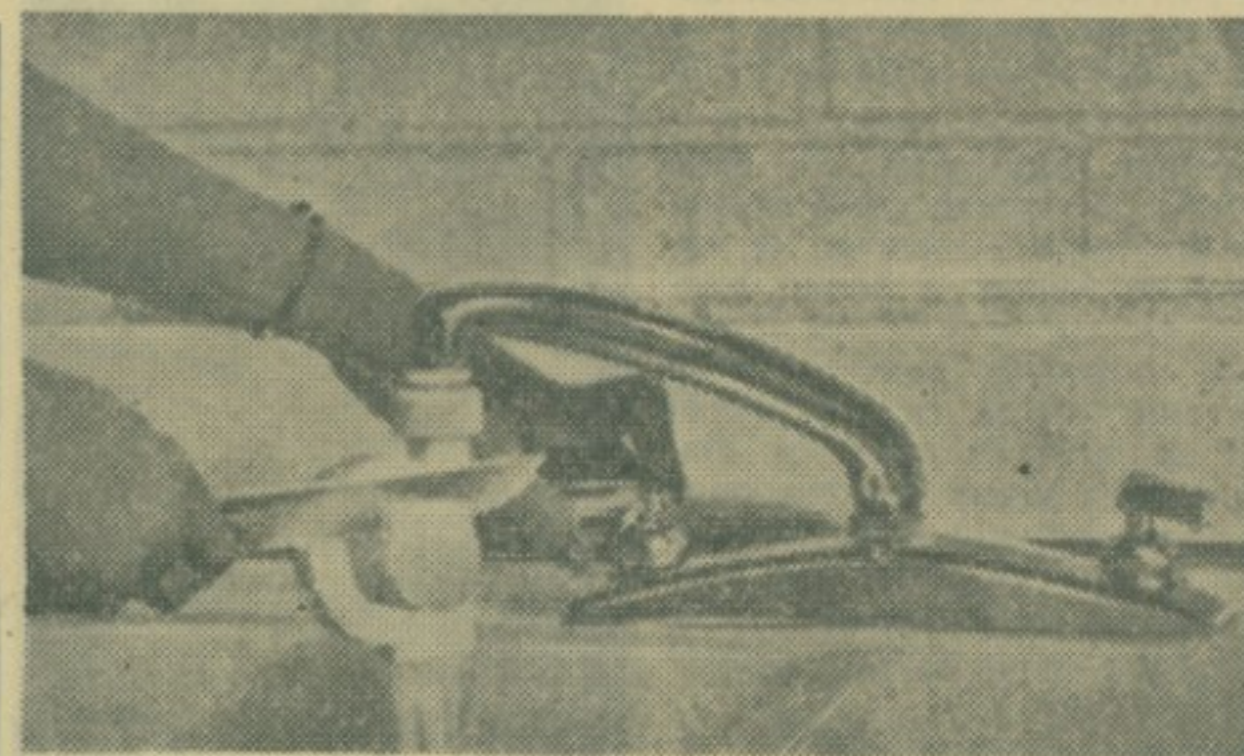
ВОЈНИЦИ МЕЂУ МАЈМУНИМА

Није шала: постоји једна врста мајмуна који се зову хусари. Они имају пламеноцрвено крзно и црна лица и веома упечатљиво делују када у великим хордама марширају преко степе предвођени својим „капетаном“ — једном старом снажном мајмуном. Хусари воде простране пределе с мало дрвећа. Мада умеју добро и вешто да се веру, крећу се готово искључиво по земљи. Мајмуни-хусари које понекад виђамо у зоолошким вртovima имају готово увек црвенорка леђа и бео трбух. То је источно или западноафрички хусар, мирна животиња која се лако привикава на човека. Деца нарочито уживају кад хусар скаче увис на све четири ноге, и то с толиком истрајношћу и издржљивошћу да му на њима може позавидети сваки гимнастичар.

*

ФАРАОНИ БОЖАНСКОГ ПОРЕКАЛА

Египатски фараони, као што је познато, „били су“ божанског порекла, али рендгенови апарати откривају из њихових скелета да су боловали од сасвим људских болести. Британски научници су утврдили да су фараони, услед дугог седења на хладном златном престољу, боловали од реуматизма и лумбага. Тешке круне биле су узрок честим главобољама, а тешки креветски покривачи прошарани златом и драгим камењем били су узрок срчане тромбозе.

У ДУХУ ВРЕМЕНА

Тоцило за оштрење ножева и корисног апарата састоји се од једне најлонске турбине која покреће тоцило од механизма овог једноставног алуминијума.

БРЗИНОМ ОД 115 КИЛОМЕТРА

На Темзи у Лондону ускоро ће почети да саобраћа моћан велики број путника и огроман терет него је у старина. Овај велики брод ће да развија и брзину од 115 километара на час.

ПРЕ ОЛУЈЕ

Коњаник се нагло заустави наред пута и рука му се инстинктивно маши оружја. Ни један мишић се не помаче на његовом лицу али његов поглед склизну по хаосу црвених стена преко којих је вијугао пут, и по дунама белог песка. Изнад ове белине небо је изгледало још сивије, прљавије, теже. Најављивало је олују, као и ветар који је у ковитлацима пратио човека још од Лајк Ситија.

Али, није га само олуја узнемиривала, већ пригушено шапутање које је доносио ветар... Сувише добро је познавао ове путеве и био је сигуран да су људи поставили заседу нешто даље, у удубљењу једне стене, вребајући његов пролазак...

— Не мичи се, Тинки — шапутао је своје коњу — не мичи се... Они свакако нису дошли да нам појеле добродошлицу.

Човек сиће с коња и помисли да његов врат да би га уморио. Захвали ветру што се изненада окренуо и обавестио га о опасности... На друму све што је било необично, непознато, крило је неизоставно замку. Али шта желе ови људи и шта очекују од њега да добију? Његовог коња? Оружје? На друму ове земље без закона убијани су људи и због најобичнијих стварчица.

Шапутање се утишало. — Ветар је на нашој страни, Тинки. Иди сам, а ја ћу покушати да им видим леђа — рече човек тапшући коња и ишчезе међу црвеним стенама.

Чуо је на друму бат копита свог коња а сасвим близу шапутање иза једне дуне. Шапутање чудно, готово нестварно...

Сасвим тихо извади свој пиштољ пазићи да ни дахом не ода своје присуство.

Ветар поче јако да дува и бели таласи песка згуснуше се као валови окамењеног мора. Човек се приближи заклоу од песка и укочи се пред призором који је угледао...

Један Индијанац — није могао да одреди коме племену припада — клечао је заклоуен дуном и болно плакао. Осети се смешним са својим упереним пиштољем и уплаши се да га Индијанац не примети са оружјем. Лагано, без шума откочи ороз и врати оружје у футролу, а поглед му се одједном застави на телу младе жене млитаво испруженом испред Индијанца.

— Ко је то учинио? — упита човек.

Прекинут у молитви, Индијанац се окрете ка њему. Лице му је изражавало и бол и жештину, и нежност и мржњу у исто време.

— Ко ти је то учинио? То је твоја жена? — мрмљао је човек тихо као да се бојао да је не повреди, и пође ка њој.

— Заустави се, бели псу! Заустави се, којоте! Забрањујем ти да додирнеш моју Ванка-На!

Човек на време избегну до-

дир Индијанца који се баца на њега с ножем у руци.

Пошто је спречио први напад Индијанца који је био рањен у кук, човек га лако разоружа.

— Шта чекаш, што ме не убијаш? Твоји су већ убили Ванка-На, — рекао је он.

— Зашто да те убијем? — упитао је човек тужно. Ја никад не пуцам на рањеног противника!

— Потребно је да то учиниш и да ме убијеш.

— Немам разлога...

— Имаш! Јер, ако ме оставиш у животу, отићу ћу у моје племе и рећи ћу да је Вилд, бели трговац убио моју Ванка-На... Моја браћа ће онда ископати ратну секиру и отићи ће у Лонгхорн да истерају Вилда из његове проклете јазбине! А ако добу и твоју у помоћ, наши ратници ће запалити Лонгхорн. Ето шта ће урадити Сива Лисица ако га оставиш у животу! Због тога ћеш ме, знам, убити.

Човек подиже са земље нож који је Индијанцу био испало и рече полако: — Да ниси рањен, Сива Лисице, ја бих се можда и послужио овим оружјем, али овако — не!

— Ти изгледаш друкчији... Али твоји бели људи имају обичај да говоре само лепе речи а у ствари варају. Вилд је говорио: „Ловите за мене, снабдевајте ме кожом, а ја ћу вам у замену дати жито, муницију и све што вашем племену треба!“ Ванка-На и Сива Лисица су месецима и месецима ловили Вилдова

кола су често одлазила у Лонгхорн напуњена кожом. Али Вилд није давао никад ништа! „Доцније, доцније“ — говорио је. И кад ми је за данас заказао састанак ја сам веровао да ће ми најзад платити... А ево како нам је платио! Пушком!

Човек је слушао Индијанца ћутећи. Ова прича је била банална. На друмовима Запада чуо је много сличних прича о злоупотребљавању поверења црвенокожаца.

— Зашто не одеш у Лонгхорн и не испричаш све шерифу. Он ће ухапсити Вилда...

— Да, он ће га ухапсити. Можда ће му чак и бити суђено. И у најгорем случају Вилд ће бити осуђен да напусти област! Али ће на другом месту наставити по старом. Ја познајем правду твоју: она даје увек за право бледим лицима!

Човек, у неприлици, окрете поглед: Индијанац је имао право. Тако ће се и догодити.

— Вилд је убио и зато он треба да умре! Ове ноћи наши ратници ће сићи низ брежуљак... — рече Сива Лисица.

— У Лонгхорну ће планирати ватра и крв, зар не, јер ће помоћ стићи и Вилду — ти то знаш! А друга племена доћи ће да помогну твоме... и рат ће се наставити...

— Вилд је тако хтео!

— А ако шериф казни Вилда? Ако га осуди на смрт?

— Да бели суде по правди, моји би били задовољни. Али ти знаш да лажеш?

Било је тачно, човек је знао да Вилд никад неће бити осуђен због тога што је убио Индијанку... Али зато ће Лонгхорн огрезути у ватри и крви... Шта да учини? Шта?...

Индијанац се приближи телу мртве жене и рече: — Ти ћеш бити освећена, Ванка-На!

— Сива Лисице! — позва га човек готово криком и Индијанац се одједном усправи и упита уплашен:

— Ти нећеш да пуцаш?

— Ја сам ти већ рекао да немам разлога да те убијем! Узми ово...

Човек се приближи Индијанцу и пружи му његов нож. Сива Лисица је оклевао а затим у тренутку кад су његови прсти већ хватали нож човек га удари у браду. Индијанчеве очи се замутише и он паде пред ноге Бледог Лица.

— Био сам приморан да тако учиним, Сива Лисице — рекао је човек као да се правда и пред самим собом.

Узео је свог коња за узду и пошао са Индијанцем чврсто увезаним на седлу.

— Где ме водиш?

— У Лонгхорн. Стићи ћемо тамо ускоро, можда још пре олује.

Кад су се на друму појавиле прве дрвене куће Лонгхорна, Индијанац упита:

— Због чега си ме ухапсио? Знао сам да си исти као и други. Одвежи ме или ме убиј!

— Ти ниси мој затвореник, Сива Лисице! Водим те у Лонгхорн да би присуствовао Вилдовом суђењу...

Ваздух беше густ и влажан, црно небо надвијено над тихим кућама у којима су се људи сакрили пред олујом. Само су крици и смех из крчме показивали да Лонгхорн није напуштено село. Човек заустави коња баш испред крчме у којој су гореле петролејске лампе.

— Вилде! — повика он. Стојећи наред улице, са шакама на крајевима усана човек по други пут позва:

— Вилде! Врата крчме отворише се и на њима се појави једна силуета.

— Ко ме зове?

— Није важно... важно је да си ти Вилд?

— Погодио си, мој стари... Вилд трговац, главом! Желиш ли нешто да купиш? Уђи, да не разговарамо овде. Шта то имаш на коњу? Једног црвеног пса? Непотребно си се натоварио! Ја сам јутрос на друму срео двоје... имали су намеру...

— Он је имао жену...

— Ох, једна проста скво...

— То је све што сам хтео да знам!

Одјек пушња пролете кроз Лонгхорн. У оквиру врата Вилдова силуета се пресамити и ишчезе у унутрашњости куће...

Човек врати оружје у џеп, узјаха коња и у галопу одјурну. А плусак као да је чекао баш тај тренутак провали као из кабла над селом.

Давно су биле последње куће за њиховим леђима кад човек заустави коња.

— Олуја ће трајати до ноћи и по оваквој киши никад нико неће наћи наше трогове. Врати се твојима, Сива Лисице, и реци да бели деле правду међу собом. Ти си био сведок, — и одвеза Индијанца.

— Рећи ћу све мојој браћи, — али због чега си ово урадио, Бледо Лице?

— Због чега? Зато што више волим ову олују него ону која се спрема. Више волим муње и ову кишу него борбу белих и црвених! Иди...

Индијанац се удаљи, оклевајући, а затим се окрете:

— Ако се будеш нашао у незгоди можеш се обратити нама...

Мали локални лист је покушао да сазна ко је убио Вилда тражећи чланком „Мистерија Лонгхорна: частан трговац убијен од непознатог!“ — да зликовац буде откривен.

Али све је било узалуд. Непознатом се никад није сазнао име...

КРАТКЕ ПРИЧИЦЕ

Ишла два мужика: један из града, други у град. У пролазу су се њихове санке закачиле једне за друге. Јер се нису могле мимоћи. Први је викао:

— Склони се, журим се у град!

Други је такође викао: — Помакни се у страну, журим се кући!

Дуго су грдили један другог. Трећи мужик који је све ово гледао приђе им и рече:

— Ко жури тај ће се склонити с пута.

У једној кући на првом спрату живео је богаташ а у приземљу сиромашни кројач. Шијући он је цео дан певушио и тако сметао богаташу да спава. Богаташ даде сиромашном кројачу кесу новца, само да више не пева. Пошто се обогатио, кројач је престао да ради и почео стално да пребројава паре. Више није ни певао. Ускоро му је то омрзло, постало му је дуго време. Узео је паре и однео богаташу

— Ево ти твоје паре. Задржи их за себе а мени дозволи да певам, зажелело сам се песме и рада.

машном кројачу кесу новца, само да више не пева. Пошто се обогатио, кројач је престао да ради и почео стално да пребројава паре. Више није ни певао. Ускоро му је то омрзло, постало му је дуго време. Узео је паре и однео богаташу — Ево ти твоје паре. Задржи их за себе а мени дозволи да певам, зажелело сам се песме и рада.

Чавка је хтела да се напије. У дворишту је стајао хуп с водом али је било само на дну, тако да чавка није могла да допре својим кљуном до ње. Почела је да се забавља — бацала је каменчиће унутра. Набацила их је толико да се вода попела до врха и тако се чавка напила воде.

КАМЕРА — БРОЈАЧ

Бројачи телефонских разговора у телефонској централу у Хамбургу добијају специјалне камере. Очекује се да ће камере спречити сваку грешку аутомата приликом бројења телефонских разговора. Камера треба да „запише“ сваки разговор на финој целулодној траци, помоћу које ће моћи увек да се контролише рад аутомата. Испитивања треба да омогуће ширу примену камера у телефонским централама Немачке.

НОВЕ НАОЧАРИ ЗА „МЛАДЕ СТАРЦЕ“

Најједноставније решење пронашао је Бенџамин Франклин крајем 18. века. Начин је наочаре: у горњи део оквира ставио је половину стакла за далековидост, а у доњу за кратковидост. Овакве наочаре још и данас носе људи на које оне имају два недостатка: кад поглед прелази преко линије која раздваја ова два дела слика прескака. То значи да се лице саговорника или предмет који гледамо померају и кличе. Осим тога слика се и мења — саговорник час изгледа мањи час већи.

Од Франклиновог времена оптика је наравно напредовала. Успела је да обе половине избруси из једног комада и постави трећу жижу између њих. Ова двострука и трострука стакла називају се бифокална и трифокална сочива, али и код њих постоје прескакање и прелом слике.

Професор Париског института за оптику Бернар Метеназ, коначно је решио овај проблем. Његове нове наочаре имају, као и Франклинове, горе стабло за даљину, доле за близину, али између њих је још једно 14 мм широко поље са осам разних жижких даљина, које стварају постепено прелаз. Ту не постоји више прескакање и преламане слике и онда се предмет много боље види.

Наочари професора Метеназа имају десет разних јачина преламане. Свака тачка постаје потпуно јасна кроз ове наочаре, само треба поглед дизати или спуштати.

Девет пуних година је прошло од првих експеримената до серијске производње оваквих наочара.

Старији људи са тежим мањима вида морају још причекати јер прорачунавања за њих још нису завршена.

— Почели смо са младим старцима — каже професор Метеназ мислећи на оне са 40—55 година.

Принцип нових наочара стручњаци су оценили као револуционаран у оптици.

РАДИО-ПРИЈЕМНИК У НАОЧАРИМА

Совјетски техничари израдили су радио-пријемник који може да се монтира у дршке на наочарима са оквиром од рога или пластичне масе. Апарат има регулатор за јачину звука, антenu и кондензатор. Како јавља Радио-Москва, апарат се аутоматски укључује кад се наочари ставе, а такође се аутоматски искључује када се скину. „Срећан проналазак за љубитеље пецања — каже се у весту. — Човек може да слуша радио без бојазни да ће растерати рибе“.

Сваки скидати наочаре за даљину а стављати оне за близину и обрнуто несумњиво је врло досадно. Истраживачи су се дуго времена трудили да сједине особине једних и других.

ПРЕ 250 година

Занимљиво је можда вратити се 250 година уназад и из историјске перспективе сагледати како се живело, какви су били породични трошкови и како је изгледао буџет једног дома у Француској почетком осам наестог века.

У својим писмима госпођа од Ментенона прецизно говори о трошковима породице свог брата Р. Обињеа.

Дом Обињеа бројао је два наест особа: господин, госпођа, три служавке, четири лакеја, два кочијаша и јетан собар. Храна, пиће, огрев и свеће коштали су 15 франака дневно, за ситне трошкове и прање рубља породица је трошила 50 франака месечно.

Пошто је реч о имунијој буржоаској породици са десеторо младих, што не треба сувише да изненађује јер је у то време радна снага била готово бесплатна, у кући се, зими, предвече палило десет свећа од којих су се две налазиле у предсобљу, две у кухињи, две код послуге, две у заједничкој породичној соби које су се касније преносиле у спаваће собе и две у коњушницама.

У кући су гореле две ватре: једна у кухињи а друга у заједничкој соби. Обеди

су били обилни: кувана пилетина и говедина, печена говедина, кобасице, овчији језици и овчије печење. Слаткиши су у то време били реткост и по завршеном обеду укућани су по неки пут добијали компот од јабука или свеже воће, већ према томе које је годишње доба било.

Госпођа је за годину дана трошила на облачење хиљаду франака, колико су износиле и плате особља и њихово одевање. За закупнину се такође плаћало хиљаду франака док је одржавање штала, коња, кочија и господиново одевање стајало 3.000 франака.

За одржавање куће, госпођа је трошила 3.000 франака годишње. Према томе, же на у то време није била главни фактор у кући. Као што се види она је трошила само 4.000 франака из породичног буџета који је за годину да-

на износио 12.000 франака. Главни трошкови су се односили на коње, кочије, вино, огрев, осветљење и били су брига господинова.

Преобразити ових 12.000 франака из тог времена у данашњи новац било би врло тешко. Приближна и

ло груба представа о трошковима једне боље буржоаске породице из тог доба могла би се добити ако се тадашњи франак помножи са 200 или 250. То значи да је дом Обиње трошио близу 4 милиона старих франака годишње.

ВЕРЛЕН И БЛАГАЈНИК

Француски песник Верлен дође благајнику неких новина у којима су били штампани његови стихови.

— Драги мој благајниче — рече песник — јуче сте ми дали банкноту од 100 франака која је лажна.

— Молим вас, извините — одговори благајник. — Ево, одмах ћу вам дати других сто франака.

Кад је песник примио новац и пошао вратима, благајник му рече:

— Али вратите ми ону лажну новчаницу!

— Да вам је вратим? — одговори Верлен. — Зар оно што сам са толико муче успео да протурим, ви сад желите натраг!

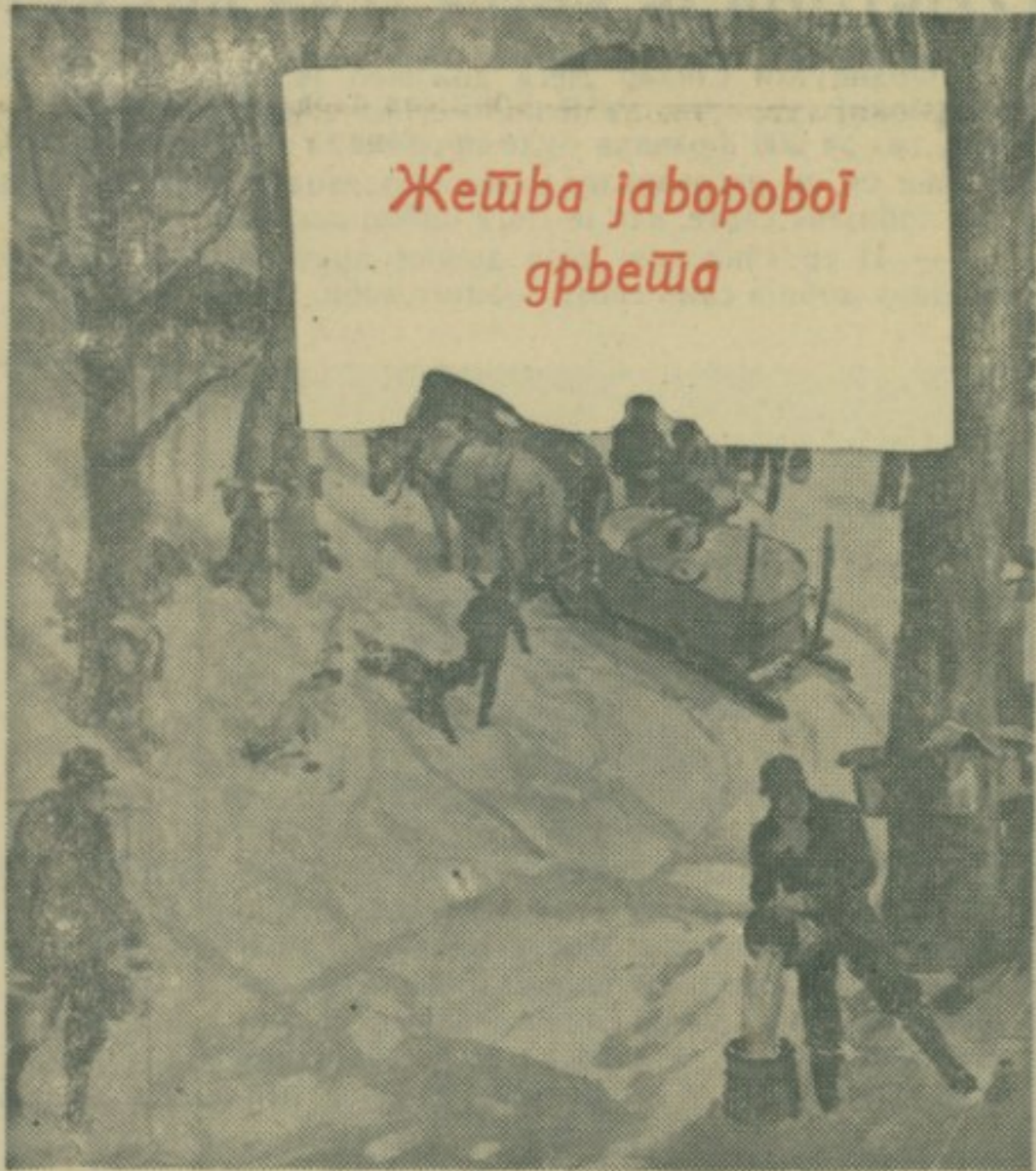
ХЛЕБ СТАР 2500 ГОДИНА

Шведски научници покушавају да утврде састојке парчета хлеба старог 2500 година који су за време недавних археолошких ископавања пронашли у средњем делу Шведске. Нађени комад хлеба, досад свакако најстарији, лежао је између два округла камена чија намена још није одгонетнута. Историјар Амброзијани сматра да за припремање овог хлеба нису била употребљена само жита. У њему су нађени остаци биљак као и материја која садржи кисеоник због чега се сматра да је за припремање хлеба била употребљена и крв.

Одузимање возачке дозволе нокаутираним боксерима

Британски лекари предложили су недавно да се боксерима који имају возачку дозволу, она одузме најмање за годину дана ако на рингу буду нокаутирани ударцем по било коме делу главе. Лекари тврде да су удари у главу у боксу толико опасни да сваки на тај начин нокаутирани боксер представља праву опасност за јавни саобраћај јер више не влада својим покретима и рефлексима.

Жења јаворовој грбења

Готово цела Северна Америка употребљава јаворов сируп. Почетком пролећа, кад снег почне да топни, становници села одлазе на своја имања у жетву јавора који им обезбеђује сируп и доцније шећер преко целе године. Фармери увлаче под сваку огуљену кору јавора једну цев кроз коју ће потети сок у ведро, а из њега у великој буре смештено на саоницама. После бербе сок се односи на прераду кувањем услед чега постаје црвенкасторић сируп веома тражен у кулинарству.

Још једним кувањем сок се доводи до кристализације — чувеног јаворовог шећера који се употребљава као и обични.

У 18. веку оснивачи француске Канаде, пошто су остали без шећера, послужили су се рецептом Индијанаца и добили слатка јаворов сок. Наравно, процес се усавршавао и данас је овај сок јако драгоцен а употребљава се нарочито у Квибеку.

Од изгредника до џентлмена

Течајеве о лепом понашању одржаваће од сада виши аустријски официр Вил Елмајер и у бечким затворима за малолетнике под паролом „Од изгредника до џентлмена“ Хтео би да младим кажњеницима докаже да се питање „како се држи нож“ ни у ком случају не односи на то како њиме да рукују у тучи. Успеху се нада утолико више што је баш бечка омладина показала пуно интересовања за његова предавања. Откако су у бечким домовима за народно просвећивање заведени овакви течајеви пријавило се 10.000 ученика. „Лепо понашање је уопште потребно па и у привредном животу“ — с правом тврди предавач.

МАНДРАК С НЕЖНИ ЧОВЕК

ТОЛИКО СМО БРИЊУЛИ ДА СЕ ОНИ БИЛИ ОДКУДА ТИ ТА ОУДНА ОДЕЊА? ШТА СЕ ДОГОДИЛО С ТОБОМ?

ЈЕСИ ЛИ СТИГАО СНЕЖНОГ ЧОВЕКА?

ОВАЈ... НЕКИ ДОМОРОЦИ ДАЛИ СУ МИ ОДЕЛО...

ШТА СЕ ДОГОДИЛО? ЗАР МОГУ ДА ИМ КАЖЕМ ДА ЈЕ СНЕЖНИ ЧОВЕК УСТВАРИ ДЕВОЈКА У ЖИВОТИЊОСКОЈ КОЖИ?

ЗАР МОГУ ДА ИМ ИСПРИЧАМ ДА САМ У ПЛАНИНИ НАИШАО НА ГРАД СТАРИХ ОЛИМПИЈСКИХ БОГОВА?

— ДА СУ ПРЕ ВИШЕ ХИЉАДА ГОДИНА СТАНОВНИЦИ ЈЕДНЕ ДРУГЕ ПЛАНЕТЕ ДОШЛИ НА ЗЕМЉУ ДА САГРАДЕ ЗИМСКО БОРАВИШТЕ И ДА СУ ИХ ПРИМИТИВНИ ЈУДИ ОБОЖАВАЛИ КАО БОГОВЕ...

— ДА СУ ОНИ МАЛОЧАС ЗАВЕК ОТИШЛИ ДА САГРАДЕ НОВО БОРАВИШТЕ НА НЕКОЈ ТОГЛИКОЈ ПЛАНЕТИ? ЗЕВС МИ ЈЕ РЕКАО... ИСПРИЧАЈ ИМ, АЛИ ТИ ОНИ НЕЋЕ ВЕРОВАТИ.

КАД ВАША НАУКА ДОСТИГНЕ НАШУ, МОЖДА ЋЕМО СЕ СРЕСТИ НА НЕКОЈ ДРУГОЈ ПЛАНЕТИ!

КАКО ДА ВАМ КАЖЕМ... НИСАМ ДОБРО НИ ВИДЕО СНЕЖНОГ ЧОВЕКА... ПОБЕГАО МИ ЈЕ!

КРАЈ

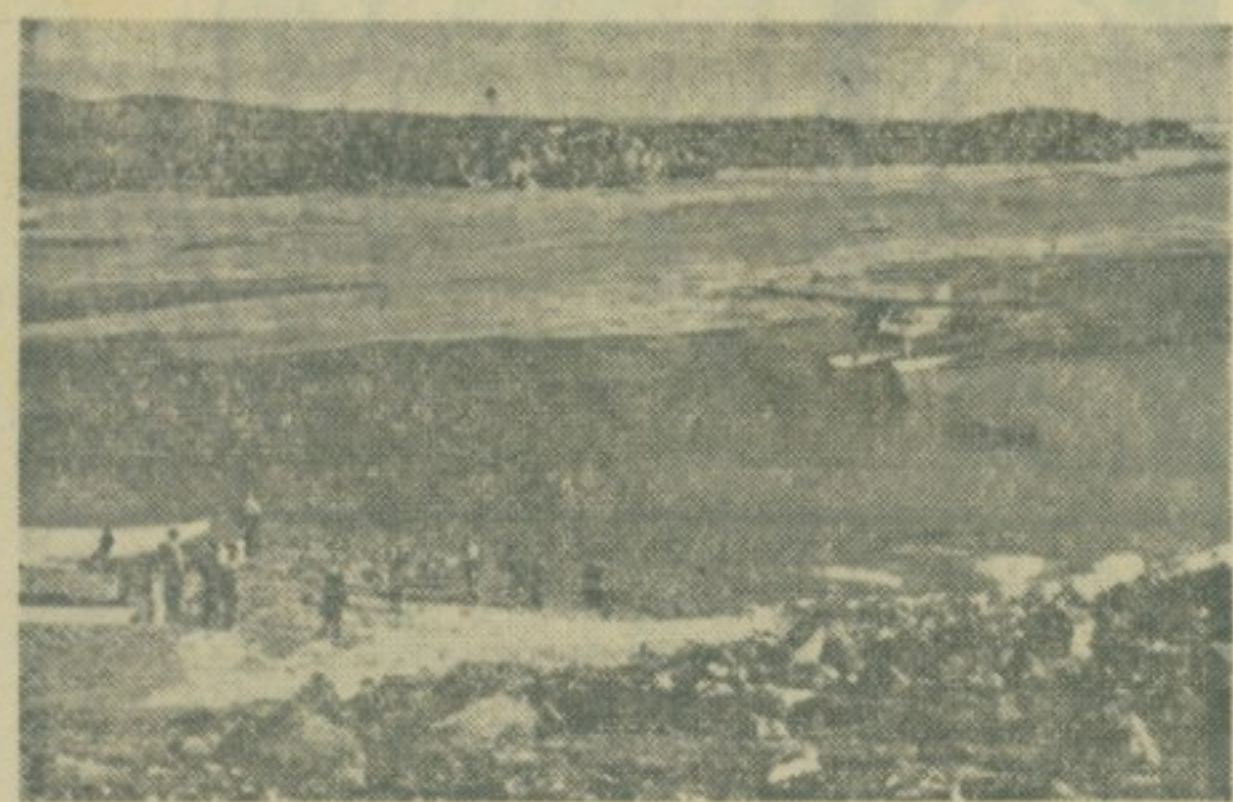

КАД САНТЕ КРЕНУ

ФОТОРЕПОРТАЖА СА ДАЛЕКОГ СЕВЕРА

ЕСКИМИ ВИШЕ НЕ ИДУ У РИБОЛОВ ЧАМЦИМА НА ВЕСЛА И У КАЈАЦИМА ЗАХВАЉУЈУЋИ СВОЈИМ ДОВРИМ ПРИХОДИМА КРЕВУ У РИБОЛОВ МОТОРНИМ ЧАМЦЕМ. ТАКО УЛОВЕ ОКО ПЕТ ПУТА ВИШЕ РИБЕ НЕГО РАНИЈЕ, ПОРЕД ТОГА ОНИ ИМАЈУ И НАЈМОДЕРНИЈЕ ПРИБОРЕ ЗА РИБОЛОВ, А АКО СЕ ИПАК ПОЈАВИ НЕКИ РИ БОЛОВАЦ СА СТАРИНСКИМ ХАРПУНОМ СМАТРАЈУ ДА ОН ТО ЧИНИ САМО ИЗ СПОРТА

ПОШТАНСКИ АВИОН ЈЕ НАТОВАРЕН ПОШТОМ, КОНЗЕРВАМА, МУНИЦИЈОМ, ШИВИЦАМА, СВЕЋАМА И ДАСКАМА. СВИМ ОНИМ ШТО ЈЕ ПОТРЕБНО СТАНОВНИЦИМА ОВИХ УСАМЉЕНИХ ПРЕДЕЛА. АВИОН ЈЕ ПОГОДНИЈИ ОД ЛАВЕ, ЈЕР МОЖЕ ДА АТЕРИРА И КАД ЛЕД ЈОШ НИЈЕ КРЕНУО. ЗА АВИОН ЕСКИМИ ИМАЈУ САМО ОПИСНИ ИЗРАЗ, У ЊИХОВОМ ЈЕЗИКУ НЕМА РЕЧИ ЗА ТЕКОВИНЕ ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ

ЖИВОТ ЕСКИМА НА ДАЛЕКОМ СЕВЕРУ ЈЕ НЕОПИСАНО ТЕЖАК АРКТИК ЈЕ НЕГОСТОЉУБИВ И СУРОВ И ЗАТО ИМ ЈЕ ЖИВОТ ТЕЖАК И КРАТАК. ИЗ ТИХ РАЗЛОГА ЕСКИМИ ПОКУШАВАЈУ ДА СВОЈОЈ ДЕЦИ СТВОРЕ ШТО ЛЕПШЕ ДЕТИЊСТВО. ВЕОМА СУ НЕЖНИ РОДИТЕЉИ, ОВА ДЕВОЈЧИЦА КРЕНУЛА ЈЕ НА „ЛЕТОВАЊЕ“ НА ЛЕВИМА СВОГ ОЦА, ДА СЕ НЕ ВИ ЗАМАРАЛА И ИШЛА ПЕШКЕ ОН ЈЕ СТАЛНО НОСИ

Крајем марта, само на кратко време, појављује се сунце изнад ледене пустиње. У 8 сати се рађа, а тек у 11 је потпуно видљиво, али за то време цео ледени снежни пејзаж окупан је црвеном светлосћу. Међутим, већ после 12 сати почиње поново да се смрква.

Следећих дана сунце се пење све више, док у месецу мају уопште више не залази, него сија и дању и ноћу. Тада почиње и лед да пуца уз заглашну буку. У јуну крећу санте леда, понеке велике и по 10 квадратних километара.

Ескимима оне служе као превозно средство и то за дуже релације. Небо је за све време потпуно ведро и блиставо плаво. Ова летња путовања за нас изгледају веома романтично, али Ескимима тврде, да све што се доживљава сваког дана досади! Кад бисмо ми упали у воду са санте која се распукла, то би била права трагедија, а за Ескиме је то исто као кад аутомобилисти пукне гума.

Прелаз из арктичког пролећа у лето готово је неприметан. Кад „поларни робинзони“ дођу у пределе реке Хадсон тамо више уопште нема леда. Ваздух је пун зујања великих бумбара, комараца и мува, а огромни шарени лептирови крстаре по титравом ваздуху.

На северу Канаде живи 2000 Ескимима и они се не могу пожалити на своје приходе. Хадсон беј компанија им откупљује по повољним ценама крзна од уловљених фока, тако да не прихватају никакав посао са препродавцима, који су им пре узимали крзна у бесцење. Послови за компанију се морају брзо свршити — од јуна до августа. Лађа која откупљује крзна за то кратко време обиђе 15 станица у којима их чекају већ спремне бале крзна. Та лађа им у замену доноси: одећа, намирнице, дуван и алкохол.

АНИЈАХ ЈЕ КРЕНУО СА СВОЈИМ ПСОМ ЉУБИМЦЕМ У РИБОЛОВ. НА „ЛЕТЊИ ОДМОР“ МИ МИСЛИМО ДА ЈЕ ПАС УВЕК ИСТИ, И ДА ЈЕ РАЗЛИКА САМО У ТОМЕ ШТО ЈЕ ЈЕДАН ВИШЕ А ДРУГИ МАЊЕ ЛЕП. ЕСКИМИ ТВРДЕ ДА СУ ПСИ СЛИЧНИ ЉУДИМА. ДА ВОЛЕ И ПАТЕ ПАС ИМ СЛУЖИ ЗИМИ ЗА ВУЧУ, А ЛЕТИ ЗА ТОВАРЕ КАО КОД НАС У НЕКИМ КРАЈЕВИМА, МАГАРАЦ

КАНАДСКИ ЕСКИМИ СА РЕКЕ ХАДСОН ВЕРУЈУ ДА СУ ПОСТАЛИ ОД БЕЛОГ КИТА КОЈИ ЈЕ НА ПЛАВИ ИМАО ЈЕДАН КОШТАНИ ИЗРАШТАЈ ДА БИ ГА СЕ ОСЛОБОДИО ЈЕР МУ ЈЕ СМЕТАО, ОН ЈЕ ОД ЊЕГА НАПРАВИО ЖЕНУ, ЕСКИМКУ. ОВА СТАРА ЕСКИМКА СЕ СМЕЈЕ ДОК ПРИЧА ОВУ ЛЕГЕНДУ, ЈЕР НИЈЕ ПОТПУНО УВЕРЕНА У ЊЕНУ ИСТИНИТОСТ. ДЕЦА

ЕСКИМА СУ НАЈБОЉА НА СВЕТУ, УВЕК СУ ЉУБАЗНА И УЧТИВА. НИКАД СЕ НЕ СВАЂАЈУ И НЕ ТУКУ! ИНАЧЕ, ЕСКИМИ СУ ВЕОМА ДОВРТУДНИ И УВЕК ДОБРО РАСПОЛОЖЕНИ. ТО ЈЕ ДОКАЗ ДА ЈЕ ЧОВЕК У СТВАРИ ВЕСЕЛО СТВОРЕЊЕ И ДА СУ ГА ТЕК КУЛТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЈА УЧИНИЛИ МРЗОВОЊИМ И СВАЂАЛИЦОМ

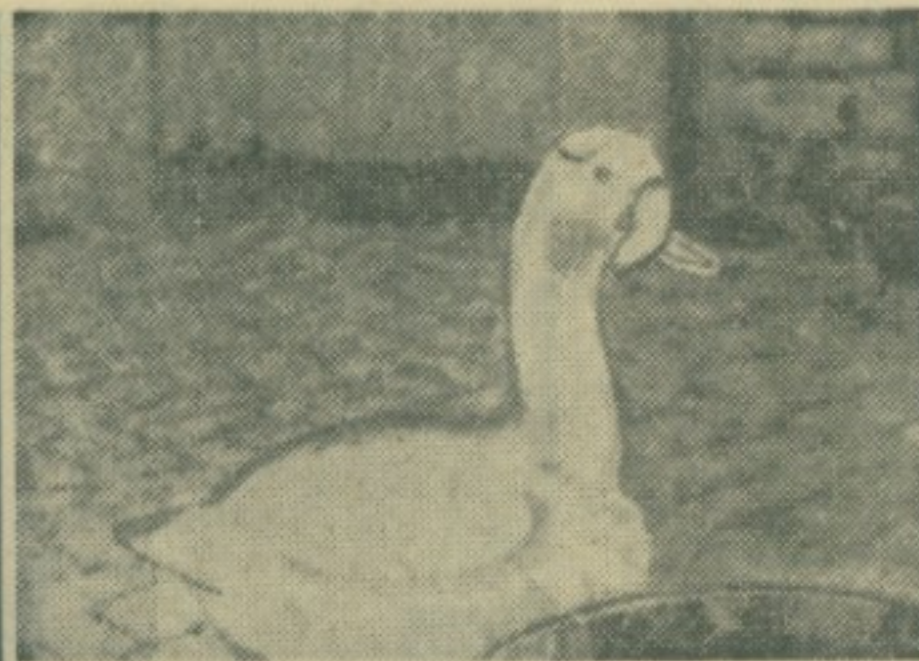
ПРИЛИКОМ ЛОВА НА ИРВАСЕ, ЧЕСТО ЋЕ СЕ НАЈТИ НА КАМЕНЕ КРСТОВЕ „ИГЛУСКИ“ ОВИ КАМЕНИ ЗНАЦИ ПОСТАВЉЕНИ СУ У ДАВНА ВРЕМЕНА РАДИ ОБЕЛЕЖАВАЊА ОНИХ МЕСТА ГДЕ СУ ПРОЛАЗИЛА ВЕЛИКА КРДА ДИВЉАЧИ

СВЕ ЈЕ САМО НАВИКА

Пе кратког времена Фернандел је изнајмио нов стан на Булевару Араго у Паризу. Пошто на томе месту скреће метро, ствара се ларма.

— Зар вам неће сметати ова ларма? — упитао је уметника један познатик.

— То не значи ништа — одговори Фернандел — кућевласник ми је рекао да ћу се за 14 дана навикнути на њу, а за то време становаћу код једног пријатеља који има кућу у једној мирној улици.

На слици је гуска са деформисаним кљуном, чији се горњи део повио удесно, а доњи део остао отворен. Али то гуски није сметало да се нормално храни и развија. Живела је у једном јату код једног сељака у магденбуршком округу.

ТАКО ЈЕ ИСПАЛО

Ернест Хемингвеј приликом једног путовања није се осећао добро — патнио је од вртоглавице и готово је обневидео. Пошто се налазио у вагон-ресторану, он замоли келнера-црнца да му прочита јеловник.

— Извините господине — одговори црнац — ни ја нисам писмен.

КАО ПАУК

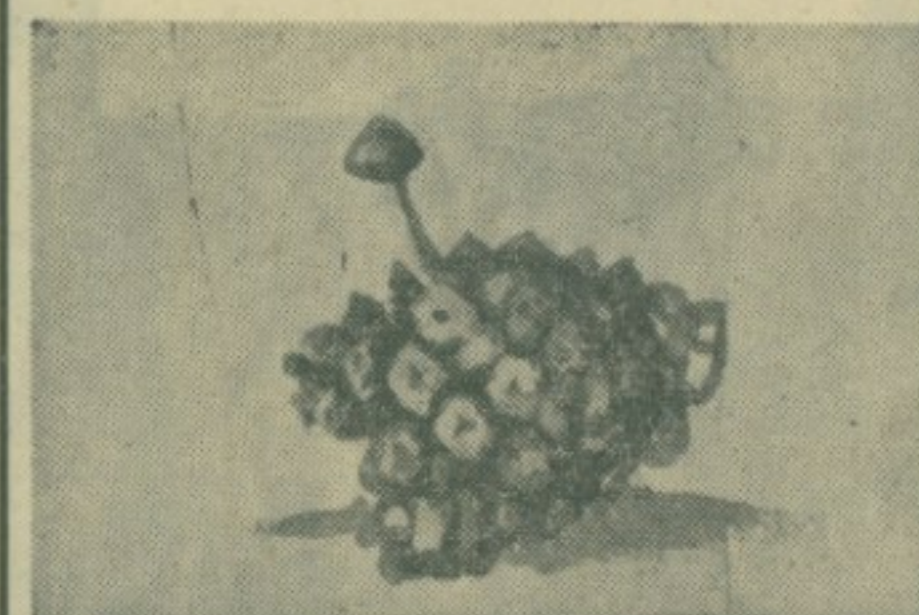

Бреза (*Betula verrucosa*) је дрво беле, глатке коре. Обично је становник северних крајева а има је и код нас. Лепо је дрво, али ова на слици је закржљала и личи више на неког паука или полипа.

УМЕТНИК ЈЕ САМО ТРКАЧКИ КОЊ

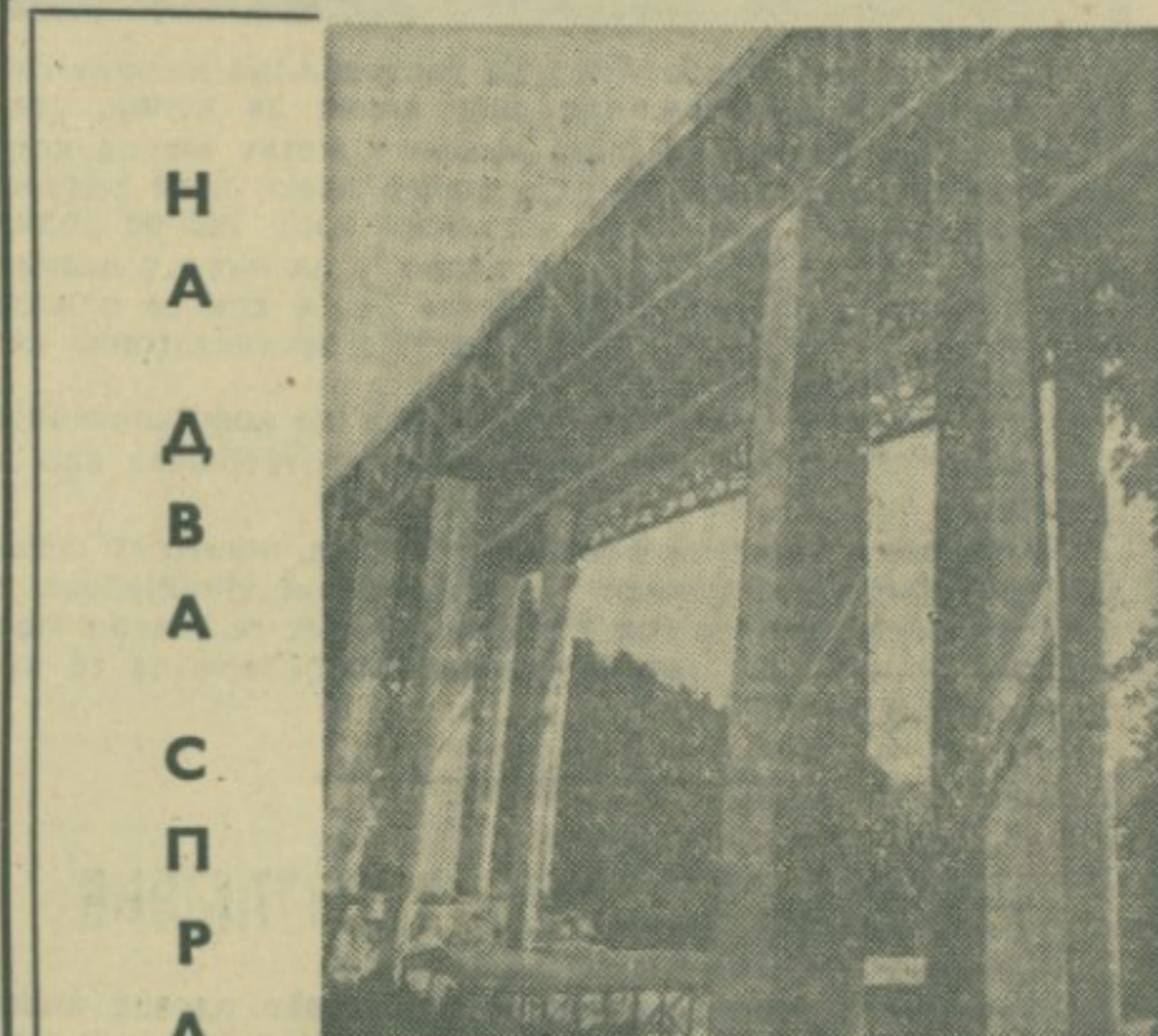
Француски сликар Дега доживео је, када је већ био у дубокој старости, да једна његова слика коју је он некад дао за 500 франака буде продата за пола милиона. Пријатељи су га наговарали да од продавца тражи бар један део добијене своте, али је Дега одбио рекавши:

— И тркачки коњ који доноси прву награду свом господару добија само своју порцију зоби.

По мишљењу неких стручњака има преко 70.000 врста печурки. Многе од њих су паразити који изазивају опасне болести на вишим биљкама. Ова на слици нашла је сасвим необичан „стан“ — израсла је на шишарки бора. Нађена је у шуми крај Франкфурта.

ЧУДАН СТАН

Овај мост на слици има два спрата. Дугачак је 228 метара а уздиже се до 70 метара изнад долине Мангфол у Баварској. За његову изградњу утрошено је 1.000 тона челика, 2.000 тона цемента, 6.000 тона бетона и... 6.500.000 немачких марака. Горњи спрат са двоструким колосеком отворен је за саобраћај моторних возила, дак је доњи спрат резервисан за бициклисте и пешаке.

НАДВА СПРАТА

Оргуље разрушиле историјско острво

Питкеирн, аустралијско острво у Пацифику, познато по чувеној „Побуни на Баунтију“ које је одолевало најездама пирата, данас пропада од најезде термита.

— Ако се ускоро ништа не буде учинило — изјавио је њихов представник по доласку у Сиднеј — становници ће морати да напусте острво.

Све куће су тако поткопане да је довољна мало жешћа олуја па да се оне одједном сруше. Покаткад ишчезне изненада по који спрат, или се део зида сруши у прашину. Ако неки болесник добије напад кашља од тога се затресу зидови куће.

Пре пет година није било ни једног термина на Питкеирну. Они су дошли са оргуљама које је становницима острва послала једна авантуристичка секта са Новог Зеланда.

Од оргуља је данас остала само прашина јер су и њих расточили, али су се мрави тако размножили да угрожавају читаво острво.

Није омиљена

У Француској се већ неколико година врше експерименти са телевизијом као наставним средством. Резултати показују да многи ђаци, па и многи професори, нису одушевљени овим начином наставе. Већ две године се одржавају предавања из математике, француског и енглеског језика у неким гимназијама у Паризу али ученици нису задовољни — сматрају да им телевизија не олакшава учење. Слично мишљење постоји и код неких наставника.

Сателити истискују поморске каблове

Између британских и француских стручњака направљен је споразум о лансирању пет сателита који ће омогућити обављање разговора на великом одстојању као што је између Лондона и Њујорка. Конструкција и избацавање сателита биће засновани на сличним методама које се већ примењују у Сједињеним Државама.

Са 24 осовине

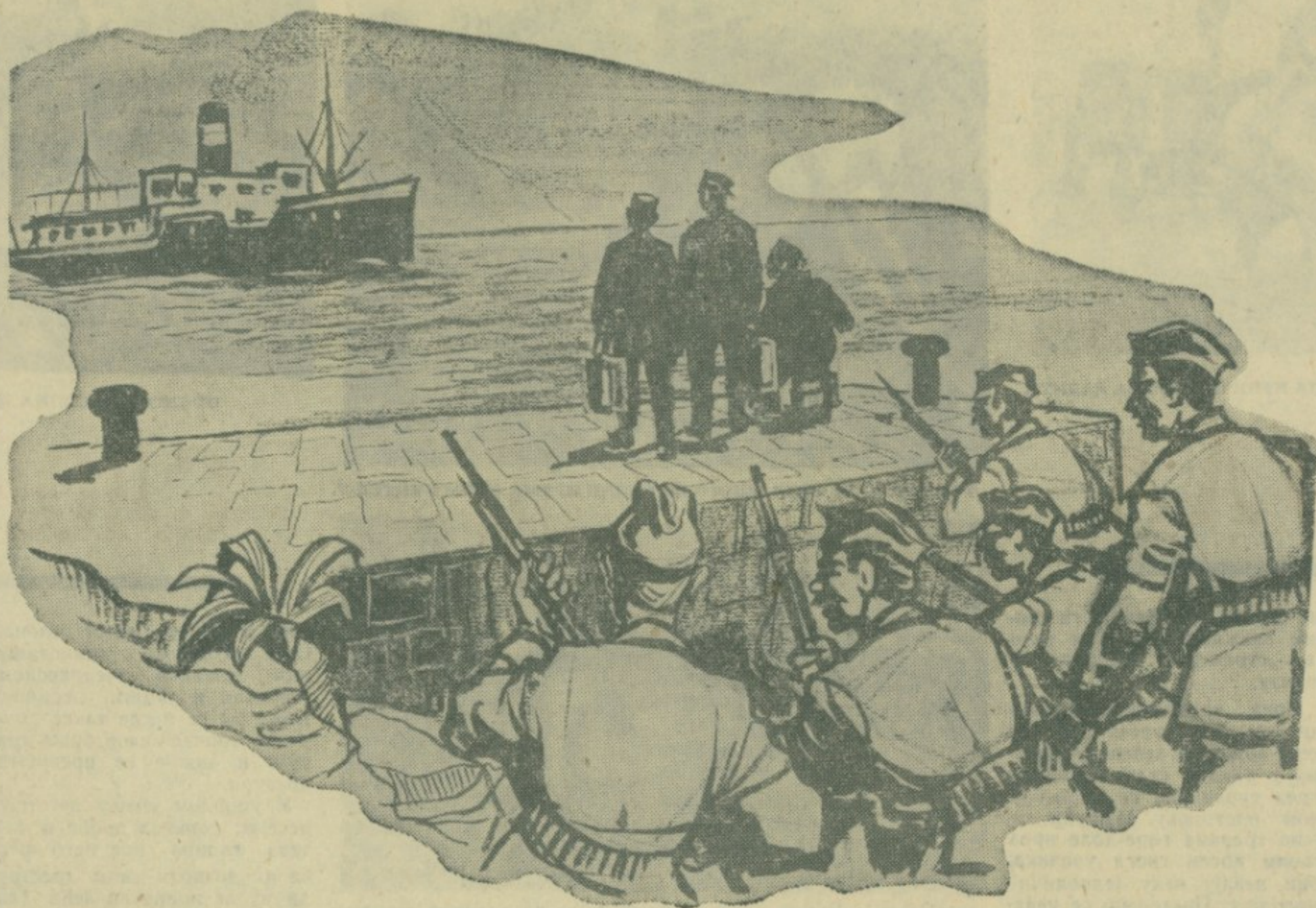
У Јапану су заграђена јединствена теретна кола за железнички саобраћај — на узаној прузи. Намењена су специјално за превоз тешке робе. Кола са 24 осовине могу да понесу терет од 240 тона.

Провидна фотеља

Провидна фотеља на нашој слици изгледа као да лебди. Вероватно ће овакве пластичне фотеље добро доћи у дечијим собама, јер се не прљају.

ЈЕДАН БРОД ТОНЕ

У ХВАРСКОМ КАНАЛУ

У априлу 1941. године Италијани су окупирали нашу обалу Јадрана, а заплећеним бродовима бивше Југословенске Јадранске пловидбе променили само заставе и имена. Али нису ни у сну помишљали да ће већ после нешто више од годину дана један од тих бродова лежати на дну Хварског канала. Пароброд „Ика“, некадашњи „Вис“, од 253 бруто регистарске тоне, саобраћао је на линији Макарска — Трпач и пристајао успут у свим лукама Макарског приморја.

Јуна месеца 1942. на Биокову је формиран батаљон који је добио име по једном од најзаслужнијих партијских радника тога краја — Јосипу Јурчевићу. Батаљон је имао 6 чета које су самостално дејствовале, а носиле исто тако имена погинулих, познатих војно-политичких радника. Једна од њих, чета „Вид Михаљевић“, добила је задатак да потопи пароброд „Ику“.

УДАРНА ТРОЈКА ЈЕ СПРЕМНА

Двадесетог јула те године један вод ове чете спуштао се обронцима Биокова према луци Живошоће. Пред улазом у село колона се зауставила. Партизани Петар Пеко и Божо Микулић, после неколико речи измењаних са водником, наставили су према селу.

Ближило се вече, али је сунце још било високо изнад хоризонта. Јару која је избијала из камених кућа само незнатно је ублажавао лаки маестрал. Људи су били већ у кућама, а деца још на купању у ували испод села. Али када, за непун сат, пароброд приђе луци изаћи ће готово сви да га дочекају.

Партизани су се зауставили пред кућом на крају села.

На вратима се појави средовечан човек у сељачком оделу, кога оба партизана поздравеше уобичајеним подизањем песнице десне руке до слепоочнице. Био је то командир њихове чете Нико Главина.

— Уђите у кућу да се пресучете. Нисте заборавили ништоље?

— Нисмо, друже командире. После неколико минута сва

три партизана су седела за столом у сељачким оделима.

— Имамо још мало времена — рече командир чете гледајући у сат. — Пароброд је сада тек могао пристати у Подгори. Поновићу вам у кратко плану: два наша скопљевац украише се тамо на брод да би установили колика је оружана пратња и где је размештена. Када пароброд пристане овде, они ће нас о свему обавестити. Ако сва пратња буде на једном месту, нападњемо је заједнички, а ако је размештена по броду, ти, Петре поћи ћеш на прамац, ти, Божо, на крму, а ја узимам на себе средину брода.

— Колико стражара обично прати брод? — запита Божо.

— Два до три. Али ако их буде више, помоћи ће нам вод са обале. То у крајњем случају, јер акцију морамо извршити брзо и са што мање пуцњава да не би страдао неко од путника.

— Хоћемо ли пустити мештане на обалу?

— Биће све као обично — одговори Нико. — Нека на

обалу изиђе ко год коће. Сигуран сам да нас нико неће одати, а стражари ни у сну не сањају да се спрема напад.

ЗАСЕДА НА ОБАЛИ

Тек што се прамац пароброда појавио код рта Игране, колона се журним кораком упутила према морској обали. Мештани, који су излазили из својих кућа припремајући се за дочек пароброда, радознано су их посматрали и поздрављали међу њима своје познанике и пријатеље. Колона је брзо стигла на обалу и распоредила се иза високог лукобрана — са брода је била невидљива, али се за тили час могла наћи на њему.

Што се пароброд више приближавао луци, гомила на обали је постајала већа а савим уз висицу мора, где се обично путници искрцавају, застала су три сељака, сваки са по кантом уља у руци. На броду су се већ разазнавала лица путника и мештани су махали својима.

На командном мосту пароброда, ручка је била постављена на положај „стој“ а после неколико тренутака померена је уназад: пропелер је ускомешао воду под крмом. Убрзо затим брод је привезан за моло и путници су преко избаченог моста почели да се искрцавају.

Два младића, који су међу првим путницима изишли са брода, проговорили су неколико речи са тројицом сељака на молу. Ови су мирно прешли преко моста и упутили се крми, а када су се нашли крај тројице жандарма извукли су пиштоље.

— Руке увис!

Двојица, прилашени, извршили су одмах наређење. Рука трећег полетела је према обарачу.

Одјекнуо је пуцањ и жандарм се сручио на палубу.

Партизани су се попели на командни мост.

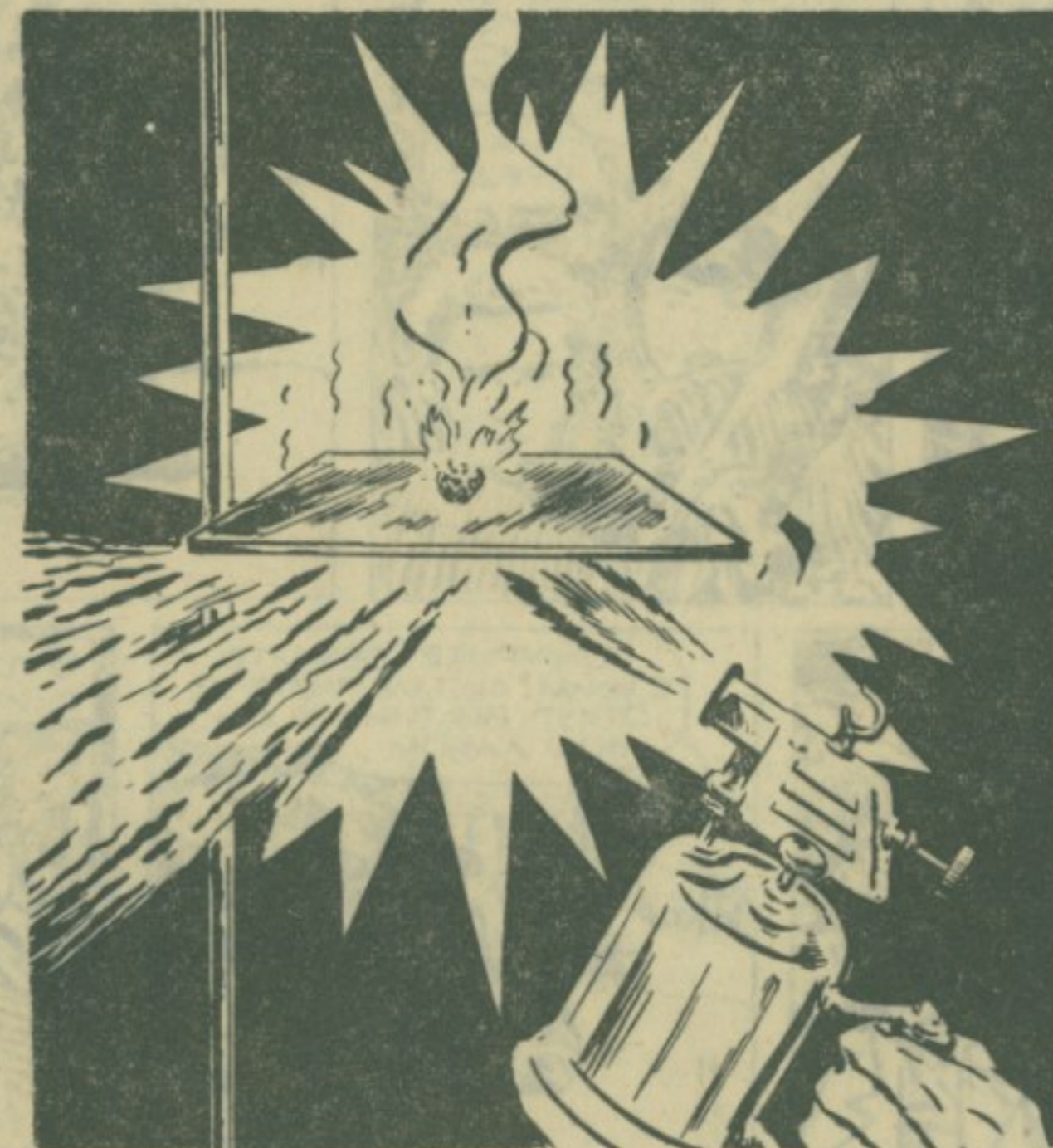
— Другови, нећемо дозволити да овај брод и даље плови под италијанском заставом — повикао је командир чете. Нека се сви путници искрцају. Истоварићемо сав терет... а онда...

Пред очима заробљених жандарма указао се чудан приказ: као да су из камена изникли, на молу су се појавили партизани. Све што је могло бити од користи партизанима и народу скинуто је с брода уз свесрдну помоћ свих који су се ту нашли.

После пола часа „Вис“ се удаљио од обале. На њему је још стајао натпис „Ика“, али на крми није било више италијанске заставе. Пловио је према рту Суђурај, а када се нашао у средини Хварског канала, где је на поморским картама обележена дубина — 55 метара, стао је. Неколико људи отворило је вентиле на бродском дну. Море је покуљало у брод а људи су се искрцали у чамац и завеслали према обали. Пред њиховим очима пароброд је полако тонуо.

Када су се таласи заклопили над „Висом“, мрак је почео да се спушта. Партизанска колона је већ увелико била на путу за своју базу у Биокову. После заробљавања „Меркура“ у луци Градац, потапања двају глибодера на ушћу Неретве и других акција, „случај пароброда „Ике“, био је још један ударач италијанском поморском престижу на обали Јадрана.

У СТВАРИ

Дијамант спада у најотпорније и најтврђе супстанце. У ствари, он је чист угљеник. Отпоран је према свим хемијским агенсима. Кад је загрејан у струји кисеоника (или на ваздуху) изгори до угљендиоксида.

Плес и радна способност

Један јапански научник са универзитета у Токушими испитује како плес и разонода утичу на физичко и психичко здравље људи. Посматрао је групе играча манџога, затим људе којима је забава вишечасовна возња аутомобилом, веслање и планинарење, затим је испитивао играче народних игара и многе друге. Његови резултати су супротни од онога што бисмо претпостављали, и значајно се разликују да ли један спорт упражњавају радници или интелектуалци. Према јапанском научнику, плес, на пример, подстиче интелектуалне функције мануелних радника а изазива смањену радну способност код студената. Физички замор студената на излету подстиче њихов рад у школи док смањује физичку способност радника.

Ултрамодерно

Недавно је у Италији пуштено у саобраћај неколико ултрамодерних електричних возова који представљају по следњу реч технике и удобности. Поред раскладних уређаја, у вагонима се налазе телефонске и радио везе, које омогућују обављање послова и за време путовања. Да би се обезбедила и забава у овим возовима се налази бар.

Врт-образац

У близини Франкfurта на Мајни биће, према пројекцији америчког архитекте Нојтра, изграђен огледни европски врт на површини од 340.000 квадратних метара. Уређивање ће почети ове јесени, а у њему ће поједине европске земље имати сопствене парцеле.

Конкуренција електричној енергији

У Немачкој све више расте потрошња земног глина. Не само да се он све више тражи у молерној хемијској индустрији, него са успехом замењује електричну енергију у индустрији и домаћинствима. У прошлој години у Немачкој је забележена рекордна потрошња — 448 милиона кубних метара. У 1959. години је потрошено 60 милиона кубика више а рачуна се да ће у 1963. порастати два пута.

Није глува...

Ова жена није глува: она само слуша радио-програм директно пренет у њено уво помоћу минијатурног радија који производи једна енглеска фирма. Предност овог радио-пријемника је у томе што емисију може да слуша само једна особа а да притом не узнемирава остале укућане.

ОБУЧАВАЊЕ ЈЕ ЗАВРШЕНО И САДА ПРВИ ПУТ ТРЕБА РАДИТИ

УЧЕНИК ВАШ НИЈЕ МНОГО ЉУБАЗАН ПРЕМА СВОМ УЧИТЕЉУ.

ОВАКО УЧЕ СЛОНА ДА УСТАНЕ ПО КОМАНДИ.

ШКОЛА

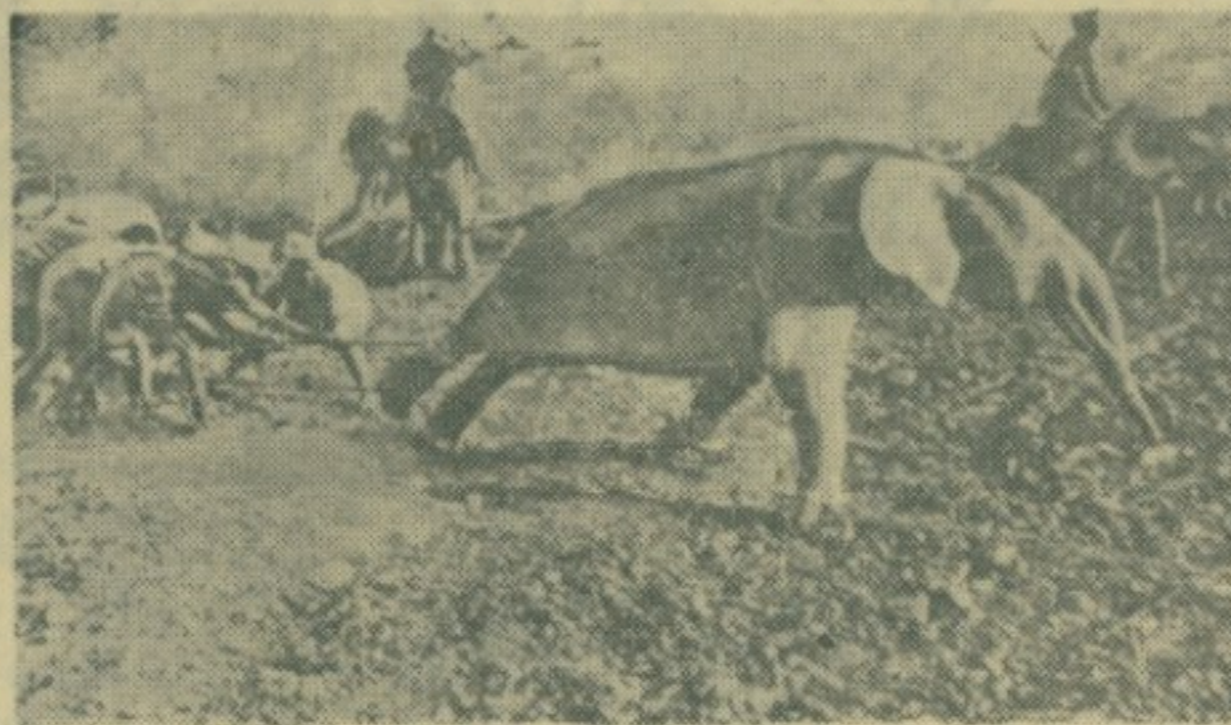
Индијски слонове већ одавно служе људима, а у старом веку њих су чак користили у рату као „живе тенкове“. За афричке слонове дуго се мислило да су непогодни за дресирање и припитомљавање. Ипак, људи су успели да их припитоме и у Африци данас постоји необична школа за обучавање слонове.

„Ученици“ полазе у школу у узрасту од 12 до 14 година. Њих лове у шуми. Натривши у страх чопор дивљих слонове, искусни ловци одвајају од њега веће младунце, набацују им на ноге омеће од дебелих ужади и привезују их за дрво.

Није лако довести у школу те непослушне „ученике“: они се отимају и у бесу успевају да прекину конопце. У помоћ људима долазе специјално дресирани слонове. Два таква слона прилазе младом „дивљаку“, приљубљују се уз њега, сваки са по јед-

не стране, притискују га својим снажним телима и тако га „стражарно“ доводе у школу.

Прва предавања почињу чудним процедуром. Два дресира-рица са зеленим гранатама у рукама стану слончету пред сурду али на „пристојном“ одстојању. Машући лагано гранатама горе-доле пред самим носем свога ученика, они певају неку једноличну мелодију. Постепено се певачи примичу слону. Њихове гране сад већ додирују њу-

ПЕТОРИЦА ЈАКИХ ЉУДИ ПОКУШАВАЈУ ДА ЗАДРЖЕ МЛАДОГ СЛОНА, А ТО НИЈЕ ЛАКО ЈЕР ОН МОЖЕ ДА ВУЧЕ ПО ЗЕМЉИ ПЕТ ТОНА.

СЛОНОВА

шку и сурлу малог слона. Они буквално хипнотишу свог ученика уједначеним махањем и својим песмама. Кажу да се после такве „музичке обраде“ слон брже смирује и лакше се препушта дресури.

У упорном учењу протичу месеци; понекад прође и читав година пре него што слон дозволи свом дресуру да му се попне на леђа. Тек тада слонове уче да се повињују разним командама.

Кад заврши „школу“ младог слона чека живот испуњен радом уз каквог старог, на рад већ свиклог слона. Њих заједно прежу у плуг, кола или теглећу запрегу. У почетку на такву запрегу не стављају пун терет. Постепено, како млади слон расте и јача, повећавају његову дневну „норму“. „Производна снага обученог слона веома је велика: два слона у запрези замењују 16 до 20 волова.

Слонови, међутим, не могу да раде више од пет часова дневно. Ове циновске животиње много једу и због тога напуштају преподневни посао већ у десет часова и хитају у „трпезарију“. Поред тога они су веома осетљиви на врућину и не могу да раде на сунчаној прилеци.

Слонови упрегнути у плуг или дрљачу обрађују поља, крче пањеве, превлаче оборена стабла или вуку огромна кола којима се банане и поморанце преносе од плантажа до обале где се укрцавају на бродове.

WALT DISNEY'S ШВАЈЦАРСКИ РОБИНЗОНИ

Радио-веза преко Месеца

Једна британска фабрика електроопреме успела је да помоћу великог радио-телескопа у Џордел Бенку емитује преко Месеца први пробни телеграм за Аустралију. Месец је у ствари послужио као релејна станица.

Телеграм је гласио: „Џордел Бенк, опитна станица. Врза, сива лисица говори преко Месеца“.

Без белих мантила

Обавезни мантили за одређени посао не смеју више да буду монотони — и они треба да се повинују моди — сматрају произвођачи текстила. У Немачкој је индустрија већ започела да производи дезениране материјале за лекарске и апотекарске мантиле. Продавци у дрогеријама и фризери такође ће добити шарена радна одела.

Она не само да ће бити пријатнија за око, него ће се и кројити по моди која буде владала.

Без кључа

Једна америчка фирма за конзерве израдила је недавно кутије које се отварају без кључа. То је у ствари једна истањена метална трака која се цепа сасвим лако.

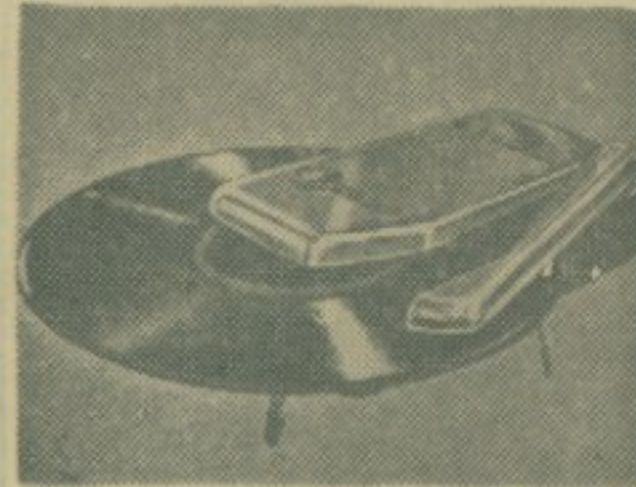
Помоћу чула мириса...

Да рибе могу наћи своје јато помоћу чула мириса доказао је С. Тринен, асистент одсека за конзервацију у Висконсину, у САД. Експерименти су вршени у Индијани: једној групи риба је уништено чуло мириса, другој чуло вида, а трећој групи оба чула. Рибе су пренесене далеко од својих јата и затим пуштене. Показало се да су једино оне са очуваним чулом мириса нашле сигурно свој дом.

Због закона

Због веома великог саобраћаја, у Минхену је разматрана могућност изградње подземне железнице. Одборници су се обратили за сагласност и помоћ савезној немачкој влади али су правници савезног министарства саобраћаја одговорили да устав не предвиђа могућност да савезна влада финансира изградњу подземне железнице.

Грамофон у цепу

Недавно је израђен цепни грамофон тежак један килограм. Брзина: 33 или 45 обртаја у минуто. Мотор: одвојена батерија која има аутоматску ручицу и мотор трајно подмазан. Лако може да се постави у аутомобил.

СПАСАО

ИХ

ЗАБОРАВА

закључио је да ова птица ле-
ти 95 до 100 км. на сат. Даље
је хтео да сазна колико, от-
прилике, има голубова у
осредњој групи и шта они
поједу за дан. Дошао је до
неочекиваног резултата: ви-
ше од милијарду голубова
на дан, који позобљу 1500
метричких центи зрна. Це-
имс-Одибон је забележио да
је пуна три дана посматрао
сеобу ових голубова изнад
своје главе.

Ево текста који говори о
драми стотине хиљада птица
у току сеобе.

„Наједном је одјекнуо оп-
шти узвик: „Ево их!“ Звук
који су произвели, јако у
даљини, подсетио ме је на у-
даре јаког ветра у развијена
бродска једра. Кад су ме над-
летели осетио сам ветар. Љу-
ди су их стрелама обарали
на хиљаде, но они су нади-
рали без застоја. Запалили
смо ватре и тада се указао
призор као из бајке, диван
али и ужасан. Птице су у ма-
си слетале на земљу, на др-
веће, било где, и то једна на
другу, једна преко друге, да
су стваране читаве гомиле
птица високе као бачве. Гр-
не су се са кркљавем ломи-
ле под теретом голубова, па-
дале су преко гомиле птица
на земљу и убијале их. Би-
ле су то тужне сцене узне-
мирења и пометње. Узалуд
сам покушавао да нешто ка-
жем или довикнем оближњим
људима. Једва је у том ме-
тежу могао да се чује и пу-
цањ из пушке. Мало је љу-
ди који су се били усудили
да изиђу на поприште овог
нечувеног покоља. Врата об-
бора са свињама била су сва
затворена и тек сутрадан су
покупљени мртви и рањени
голубови. А нови су стално
надирали. Око поноћи је је-
два мало почела да опада гу-
стина таласа. У зору, пре сви-
нућа, настало је ново нади-
рање али из сасвим другог
праваца.

„Трећег дана, увече, све
што је могло да лети поди-
гло се са земље и ишчезло
а онда су наишли вукови,
чије је завијање на нас врло
непријатно деловало, затим
лисице, кугуари, велики па-
цови, опосуми и разне дру-
ге животиње. Све је јурило,
отимало и раздирао. Орло-
ви, соколи и друге птичур-
не нападале су их из ваздуха
и у општој отимачини граби-
ли свој богати део. У близи-
ни насеља фармери су ску-
пљали угинуле голубове на го
милу и пуштали свиње да се
до миле воље наједу.“

Француз Жан-Жак Одибон,
чувени природњак и „краљ“
сликара птица, чија су дела
„Птице из Северне Америке“
и „Четвороножне животиње
Северне Америке“ створиле
аутору светску славу, при-
мно је америчко држављан-
ство и постао Џон Цеимс.
Он је умро у Америци 1851.
године.

ко су слике биле лошије, жи-
ве птице су ми изгледале ди-
вније“.

„Сликарство сам учио код
сликара Давида, цртао сам
са прегледа огромне носеве,
велика уста и коњске главе
што ми је само омрзло умет-
ност“.

Није чудо што се занесе-
њак, какав је био Одибон,
показао као рђав пољоприв-
редник, кад га је 1803. отац
послао у Пенсилванију да у-
правља имањем. Уместо да
производи жито, крстарио је
шумама уздуж и попреко тра-
жећи лепе птице. Тек трина-
ест година касније, пошто
се са женом нагладовао и на-
мучно, он је прокрчио себи
пут.

Године 1826. отпутовао је
у Европу да нађе гравера
који би преко бакрописа ње-
гове цртеже у боји претва-
рао у отиске. На свакој од
435 табли бакра требало је
радити по више недеља. Тај
посао, започет 1827. био је
дovршен тек 1838. године. На
изванредним отисцима у бо-
ји поново је оживео неверо-
ватно богат птичи свет са
атлантске обале, из Јелоусто-
на, Луизијане, са Лабрадора
и из других шума и мочвара
у које је човекова нога у то
време ретко задала.

Одибон је био одличан ло-
вац али је птице ретко уби-
јао. Своју пушку пунио је
песком и обарао мала шаре-
на створења само да би их
насликао.

Северноамерички континент,
којим је крстарио и који је
посматрао у првој половини
19. столећа био је још гото-
во недирут. Донећемо неко-
лико места из Џон Цеимсо-
вих описа природе која ће
нам показати како је изгле-
дала та ризница живог света.

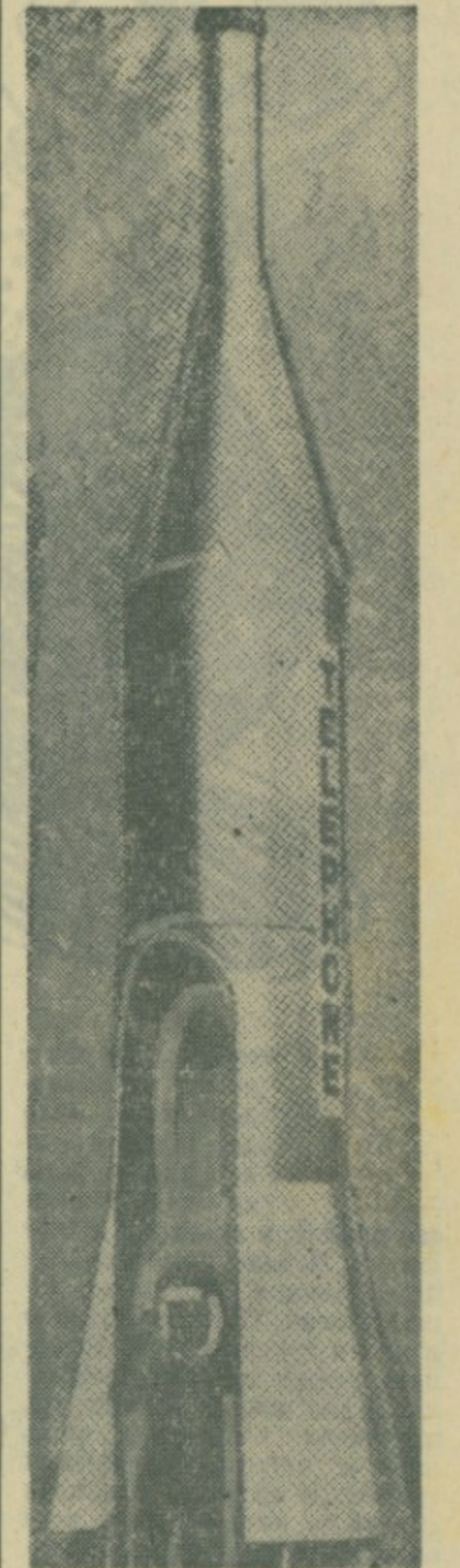
Познато је да је последњи
голуб-селица, једна типична
врста из Северне Америке,
угинуо 1914. године у зооло-
шком врту у Синсинатију. Та
птица, данас изумрла захва-
љујући човеку, била је не-
кад најмнобројнија и нај-
распрострањенија у Америци.
Сто година пре него што ће
сасвим ишчезнути, 1813, о
том голубу је Цеимс — Оди-
бон оставио следеће редове:
„У жељи да изборим голуби-
ја која прелете изнад моје
главе за само један час, сео
сам на брежуљак и за свако
јато бележио сам зарез у свој
блок.“

Убрзо сам схватио да је
то непотребно. Кад сам из-
бројао зарезе уписане за
свега 21 минут, видео сам да
их је било 163. Усред подне-
ва светлост је ослабила као
да је наступило тотално по-
мрачење сунца. Паперје је
падало на све стране као
крупне пахуљице снега а зу-
јање услед махања крила за-
глушивало ме је и успављи-
вало.“

Тада је покушао да изра-
чуна брзину којом голубови-
селице лете. Знао је да су
пре извесног времена у бли-
зини Њујорка оборени голу-
бови у чијој су се гуши на-
лазила арна пиринча. Сада је
хтео да сам изврши опит,
јер је предео у коме се сме-
стио био прекривен шумом
на стотине километара. Кад
је оборио једног голуба, на-
шао је у гуши зрнвље жита
и пошто је знао да за варе-
ње голубу треба 12 часова,

**ТЕЛЕСКОП
НА РАКЕТИ**

Телескоп постављен на ра-
кету и снабдевен са шест фо-
тоамплификатора преносиће
на Земљу са висине од 150 км
телевизијским системом —
слике ултраљубичасте светло-
сти. Конструисан на колецу
у Лондону телескоп ће бити
испробан у Аустралији. Оче-
кује се да ће пружити но-
ве податке о атмосфери зве-
зда и открити објекте који
испуштају невидљиву свет-
лост.

**МОДЕРНА
ТЕЛЕФОНСКА
ГОВОРНИЦА**

Ова телефонска говорница
сасвим личи на ракету спрем-
ну да полети у свемир. Висо-
ка је 4,5 метра а постављена
је у децем парку у Модесту,
у Калифорнији, да служи као
реклама једне телефонске
компаније.

БЕЗ МУКЕ

Нову методу у лечењу обо-
љења зуба, каријеса, прона-
шла су два америчка науч-
ника са универзитета у Ала-
бама. Убудуће зуби се неће
лечити помоћу електричних
бушилица и пломбирањем већ
једном специјалном мешави-
ном калцијума и фосфора.

Три друга америчка науч-
ника су опробала нови метод
за заштиту зуба. Као што се
техничка средства заштићу-

ју од утицаја времена и кли-
матских прилика тако исто
треба и зубе заштити од о-
бољења. А то ће се постићи
премазивањем месом сили-
цијумовог једињења, фосфо-
ра и титана.

Обе ове методе се увелико
испитују у Сједињеним Др-
жавама и здравствена слу-
жба очекује задовољавајуће
резултате.

ЗА ДОМАЋИЦЕ

Америчке домаћице ће моћи
убудуће да кувају „преко теле-
фона“, у ствари преко овог
чудног апарата. Снабдевен

једним „руководиоцем“ са те-
лекомандама омогући ће до-
маћицама да помоћу њега ла-
ко надзиравају рад својих
штедњака.

„АНИНГА“ СА ДУГАЧКИМ КРИЛИМА И РЕПОМ НИЈЕ ПТИЦА КОЈА ДАЛЕКО ПУТУЈЕ. ПО-
ЛОВИНУ ВРЕМЕНА ПРОВОДИ СТОЈЕЋИ А КАД УЛАЗИ У ВОДУ ВРЛО ХИТРО РОНИ И
ХВАТА ПЛЕН

Један планински
врх од 4.000 ме-
тара, једна теле-
фонска централа
у Њујорку и неко-
лико градова у
Америци носе име Џона Цеим-
са, који се, док је био Фран-
цуз, звао Жан-Жак Одибон.
Ко је он? „Човек који је по
други пут открио Америку“,
или, тачније, најславнији сли-
кар птица у Новом свету док
је он још био непроходан.
Године 1826, када се вратио
у Европу и ступио прво на
тло Енглеске, из његових о-

чију и држања могло се ви-
дети да је изузетан човек.
Пошто су слике америчких
птица изазвале сензацију у
Лондону, изложбу је пренео
у Париз, одакле је пореклом.
— Господине, ви сте краљ
свих сликара—орнитолога!—
узвикнуо је чувени уметник
свога доба Жерар.
Џон Цеимс је рођен као
Жан-Жак Одибон, на острву
Свети Доминик 1785. У пет-
наестој години отац га је до-
вео у Нант на школовање. У
то време „Ја сам волео да
сатима посматрам шарена пти-

ца јаја у нежним шумским
гнездима... Бдео сам над
птицама које очекују под со-
бом младе... Пратио сам ка-
ко се пробацијају из јајета и
њихове прве тетураве лето-
ве, стрљиво сам посматрао
лагани преобрајај голуждра-
вих птица у лепа, шарена
чуда природе“, писао је де-
чак у свом дневнику.
„Покушавао сам да их цр-
там, али су ми час личиле на
рибе час на четвороножне
животиње. Уместо да се о-
бесхрабрим, неуспеси су под-
стицали моју страст. Уколи-

**НАЦИОНАЛНИ
СПОРТ**

Канађани су већ
неколико година
водећа нација у
хокеју на леду.
Међутим, неке по-
беде САД, СССР,
Чехословачке и Шведске,
мало су уздрмале славу Ка-
нађана у овом спорту и за-
мрачиле њихове успехе. По-
ред свега тога Канада остаје
земља која даје највише е-
кипа пошто је тамо хокеј
на леду готово национални
спорт.

И поред тих неуспеха тре-
ба се дивити канадским хо-
кејашима који се разликују
од европских. Док Европа
скупо плаћа играче Канада
их мобилише бесплатно и
масовно. Преко 1300 играча
у многобројним клубовима
налазе се у националној ли-
ги „Пи-Ви“ која је основана
1950. године. Такмичење је
1960. године трајало 9 дана
а учествовало је 100 екипа.
То је била прилика да се де-
чаци истакну.

МАЛИШАН ЏОНИ, МОЖДА БУ-
ДУЋИ ШАМПИОН, ИМА ЈОШ
МНОГО МУКЕ ПРИ ОБЛАЧЕЊУ
И СРЕЂАН ЈЕ ШТО СЕ ПОРЕД
ЊЕГА НАЛАЗИ ТРЕНЕР

ЛУДИ ЗАНАТИ Холивуда

ЗА ПОТРЕБЕ ФИЛМА ХОЛИВУД ЈЕ СТВОРИО НАЈНЕОБИЧНИЈА ЗАНИМАЊА — РАДИОНИЦА ЗА ПРЕТВАРАЊЕ НОВИХ ОДЕЛА У СТАРА И ЦЕЛИХ ОДЕЛА У ДРОБЉЕ. — ЧОВЕК ЧИЈЕ ЈЕ ЈЕДИНО ЗАНИМАЊЕ УБИЈАЊЕ МУВА — ЦЕК СТОНИ ВЕЋ 23 ГОДИНЕ ПРИМА ПЛАТУ САМО ЗАТО ДА ВИ КАД ЗАТРЕБА, ГАЂАО СЛАВНЕ ГЛУМЦЕ ТРУЛИМ ПАРАДАЈЗИМА. — ПЕРСИ ВИЛБУР ФЕТИГ ПОЈЕО ЈЕ У ЖИВОТУ 10.000 ИНСЕКТА! — ПЛАЋЕН ДА ВИ НАСМЕЈАВО КОМИЧАРЕ.

довољно уносан. Да би био искоришћен Перси је постао „експерт“ у једној од највећих америчких фирми која годишње производи више од милијарду боча соде. Ако у коју бочу залута и неки инсект догађа се да ексцентрични купац Американца или Американка ту же фирму суду тражећи одштету јер им је претита опасност да буду отровани. Тада се Фетиг појављује као представник фирме пред судом и, да би доказао како је инсект који је залутао у бочу безопасан, хладнокрвно поједе пред судијом десетак комада. Једном приликом је чак појео и црног паука из Јужне Америке чији се вјед сматра смртоносним.

Боби Барбер је најнеобичнији и најмање познати холивудски глумац. Најнеобичнији је због тога што глуми само између две сцене, а најмање познат због тога што се никад није појавио на екрану.

Па ипак, он је „глумац над глумцима“ јер је он свакако једини мимичар и комичар који игра искључиво — за глумце.

Његов је задатак да створи потребан амбијент и „штимиунг“ по снимања неке сцене. Ако главни јунак треба да одигра неку тешку драмску секвенцу Боби ће за време док га шминкери или костимери припремају, својом мимиком ражалостити глумца до суза или га разгневити до беснила. Ако треба снимити комичну сцену он ће се појавити са тако комичном маском да ће насмејати чак и најхладнокрвније: првака Боб Хоуп, Дени Кеј, и многи други, увек траже његову помоћ и признају да без њега не би били у стању да насмеју публику.

У многим вестери филмовима глумци препознају правац кретања бегунаца или животиња по траговима у песку или свежој земљи. Да би

се добила верни трагови истовремено прислони и „фотогенични“ за камеру, није могуће увек довлачити у студио коње, медвеле или хијене. За такве трагове се брине један од сарадника режисера вестери филмова Берт Фиццелрад који увек има на располагању колекцију од више стотина разних људских и животињских стисака и трагова. У младим данима он је био чувени ловац на Аљаски и трапер у Манитоби и од уловљених курица, којота, шакала, карibuа, ирваса, муфона, јелена, дивљих мачака, бисова, бизона, поларних зечева, белих медведа, плавих лисица и медведа гризлија сачувао је не само главе већ и шапе. На свом ранчу у Санта Сузани он чува велику колекцију изливених животињских шапа и отисака које Холивуду продаје и припрема за скупе паре.

Некадашњи мађар италијанског порекла Луиђи Блаканим је главни холивудски гутач сабљи, укротитељ и сопственик ватике менаџерије најдивљих животиња које је припитомио као јагањце: његови лавови, тигрови и пантери су увек спремни да се у рукама неке холивудске лепотице маже као умиљате мачке. Као награду за то добија плату најбољих експерата холивудске мизансене.

Звезде „седме уметности“ представљају само мали део једне огромне екипе која има да обави посао приликом стварања једног филма. Чувени режисери Алфред Хичкок, Џон Форд, Јошуа Логаи, Самуел Голдвин и многи други користе драгоцене услуге стотине специјалиста као што су декоратори, шминкери, власуљари, опснари и мајстори свакојаких трикова и подвала. Филмски студио је читаво варош која окупља раднике најнеобичнијих занимања.

Једна од значајнијих радионица Парамунт пикчера у Маратон стригу је „лабораторија“ за квариње и уништавање одела. Њен шеф Фред Уоринг свакодневно купује стотине одела, хаљина и капута које претвара у крпе и дробљке, али — „фотогеничне“. Уоринг има преко 300 тајних рецепата за флакање, цепање и „излизавање“ одела. Прављење рупа на оделима као да су их мошци гризли, представља његову најделикатнију мајсторију.

Стив Финиген је убица мува у компанији Метро Голдвин Мајер. Његов једини задатак је да за време снимања спречи да неки неподношљиви инсект слети на лице или руку глумца, и одмах га одстрани и убије. Јер, довољно је да једна мува налети на лице глумца па да цела сцена мора да се понови и изврши ново шминкање. Трошкови око овога пењу се на хиљаде долара.

У доконим часовима Стив Финиген је изумео „крем“ од чоколаде, глицерина и дешни ковог теста којим може да се испрља лице руке и одело глумца као да су заиста умани блатом, мјашћу или другим прљавиштвама.

У многим севенцама филма „Женска животиња“, у коме главну улогу игра Хеди Ламар, појављују се на цигаретама, чашама, убрисима и једној мучкој крпући трагови ружа за усне. Многи ће по-

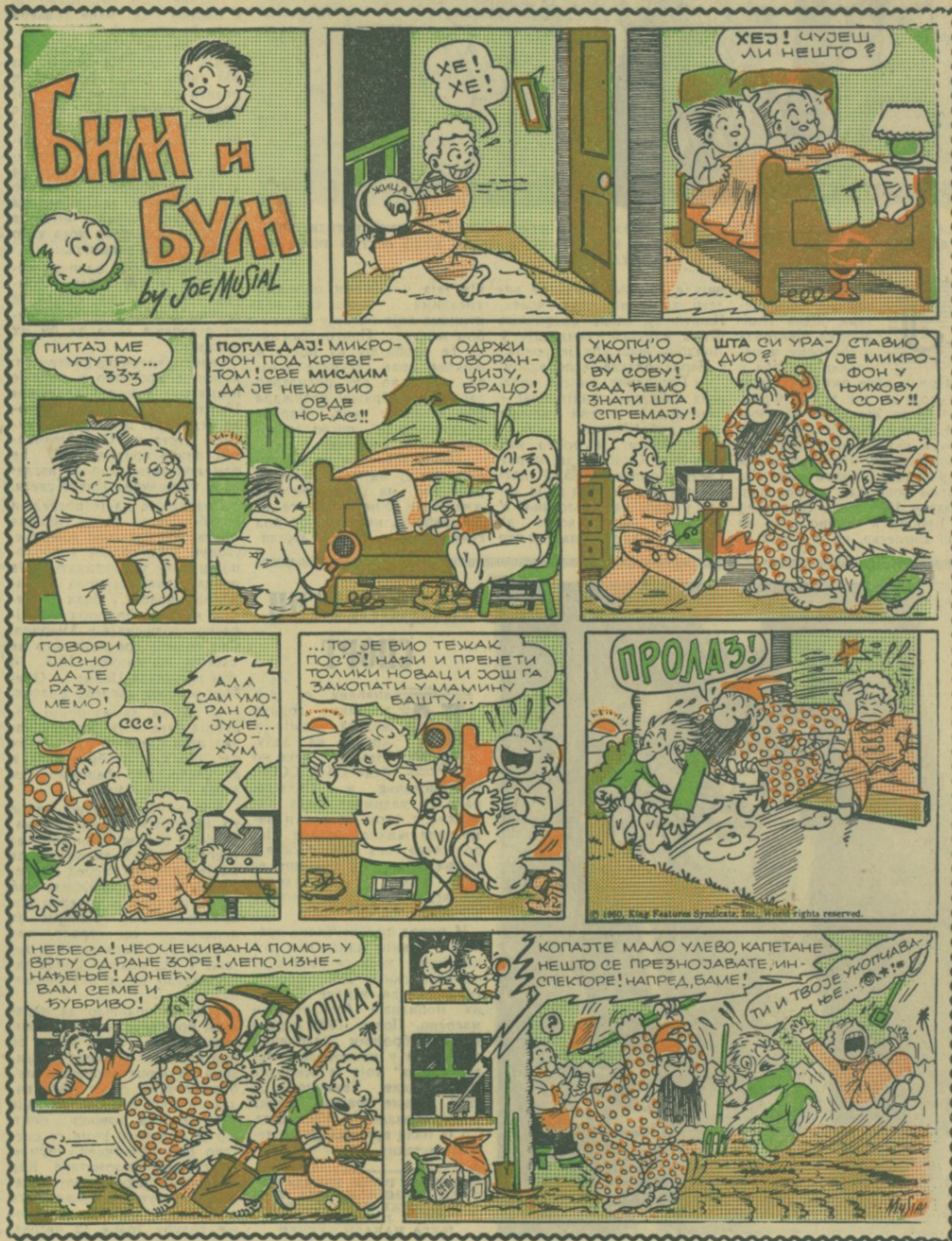
мислити да су они дело главне јунакиње филма, али то није тако. Холивуд има свог ненадмашног мајстора за тај посао: Маргу Хачисон која тачно зна какав је облик усана Мерилин Монро, Џејн Расел или Џејн Мејнсфилд и увек ће их начинити потпуно исте. Поред облика усана, отисак мора да је јасан и „фотогеничан“.

Цек Стони је такође величина своје врсте у Холивуду. Без његове помоћи не може се снимити ни једна сцена кад се баца трупа парадајз, покварено јаје или торта од чоколаде, у лице неком славном глумцу. Он никад не промаши чак ни са 20 метара удаљености. За сваки погодак њему се плаћа 20 а за два узастопна поготка 30 долара. Свој посао „бацача парадајза“ Цек са успехом обавља већ 23 године.

Ништа не изгледа једноставније него разбарушити или рашчупати косу једне филмске лепотице. Па ипак, једна од најчувенијих специјалиста за то је у Холивуду Хелена Хант: она се искључиво бави кварињем фризура филмских глумица. Јер, чак и дивља фризура тексашке крварке или великоваршкне просјакње мора на екрану да има привлачност. Да би рашчупала беспрекорно фризирану косу Хелена Хантова мора да утроши три пута више времена него да направи најраскошнију фризуру. Често се Хелена нађе у тешком положају јер режисер жели да рашчупаност буде што природнија и глумица прети да ће раскнупати уговор ако на екрану њена фризура не изађе лепо.

Перси Вилбуер Фетиг је појео у свом животу преко 10.000 инсека; а међу којима и многе „лице“ пчеле па чак и стршљенове. Када у некој сцени из филма главни јунак треба, у оскудици хране, да једе и инсекте то ће сигурно уместо њега учинити Перси Фетиг.

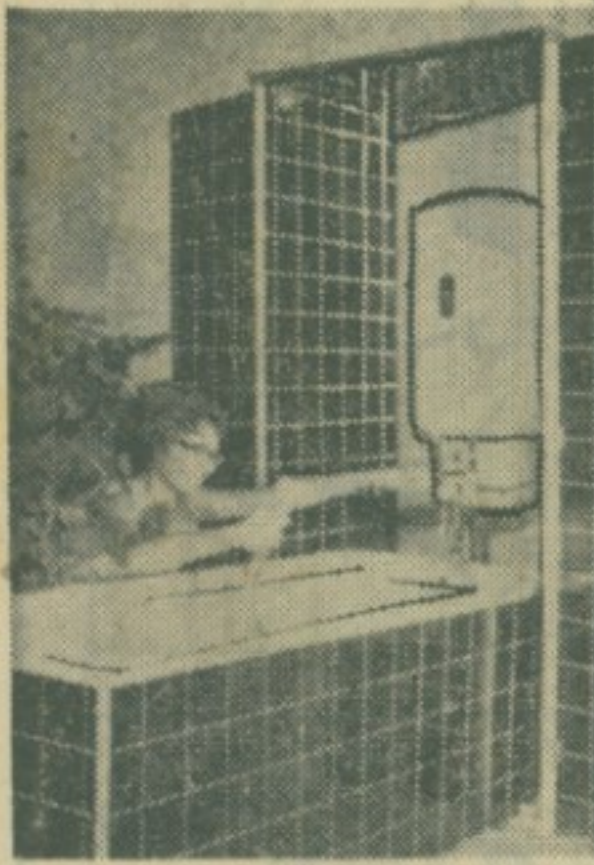
Сцене у којима се једу инсекти су доста ретке и зато необична Перси је позивају

Две године без одмора

Неуморних машина има исто толико мало колико и неуморних људи. Људи и машине морају с времена на време да се одморе. Међу најнеуморније машине спадају пећи за топљење стакла у фабрикама стакла: готово пуне две године оне раде без престанка. Читаво то време, из дана у дан, из седмице у седмицу, из месеца у месец из њихови уста тече бескрајна стаклена трака. Али, после две године и пећи се уморе и прекидају рад.

КАДА СЕ СКАОПИ ПОСЛЕ КУПАЊА

На индустријском сајму одржаном у Риму изложена је када са бојлером веома практична за мале станове. После купања када се подигне и уклопи у удубљење на зиду.

ПОМОЋУ РАДИОИЗОТОПА

Радиоизотопи се примењују и у грађевинарству јер се помоћу њих са успехом врше мерења чврстоће земљишта и проценат воде у њему.

Зраци које изотопи емитују различито се пробијају или одбијају у појединим врстама земљишта.

ОПАСНА ИГРА

Ова утакмица одбојке одиграва се у соби пуној отровног гаса формалдехида. Играчи су чланови спасилачке екипе у руднику угља који се налази у близини Бир-

мингема. Играјући под гас маскама они одржавају кондицију која ће им добродоћи ако избије несрећа у руднику.

Да ли знате?

ПРОТИВ РАДИОАКТИВНОГ ЗРАЧЕЊА

Све већу употребу радиоактивних материја прати све веће страховање од последица зрачења. Иако је наука, и техника и медицина, учинила крупне кораке да заштити организам човека од радиоактивног зрачења, несреће су још честе.

Недавно је професор Качу из центра за атомска истраживања у Карлсруу у Западној Немачкој пронашао хемијско једињење које омогућује да се од стране радиоактивних изотопа ако су већ продри у организам човека. Увелико се врше експерименти са овим једињењима, које

ће ускоро једна швајцарска фирма почети да производи под називом „ДТРА“.

Досадашњи опити су показали да ово средство са успехом штити организам од радиоактивног зрачења и делује са успехом против узрочника обољења. „ДТРА“ је успео да из организма одстрани до 95 процената металних јона, али је ипак потребно благовремено предузети заштитне мере. Уколико се радиоактивне материје дуже задрже у организму, утолико се смањује ефикасност једињења.

ПРЕКО 120 МЕТАРА

Америчка атомска подморница „Теодор Рузвелт“ за време пробне вожње ронила је преко 120 метара дубоко. Мерни инструменти су били искључени када је подморница постигла толику дубину,

јер су се на њој налазила и цивилна лица, а ово је требало да остане тајна. Приликом ове вожње подморница се сваке секунде спуштала по један метар и двадесет сантиметара.

НУКЛЕАРНИ РЕАКТОР ПОД ЗЕМЉОМ

Институт за нуклеарну енергију у Норвешкој саградио је први подземни нуклеарни реактор у брдима југоисточне Норвешке, у близини града Халдена. Хала са реактором налази се око 40 метара под каменим слојем.

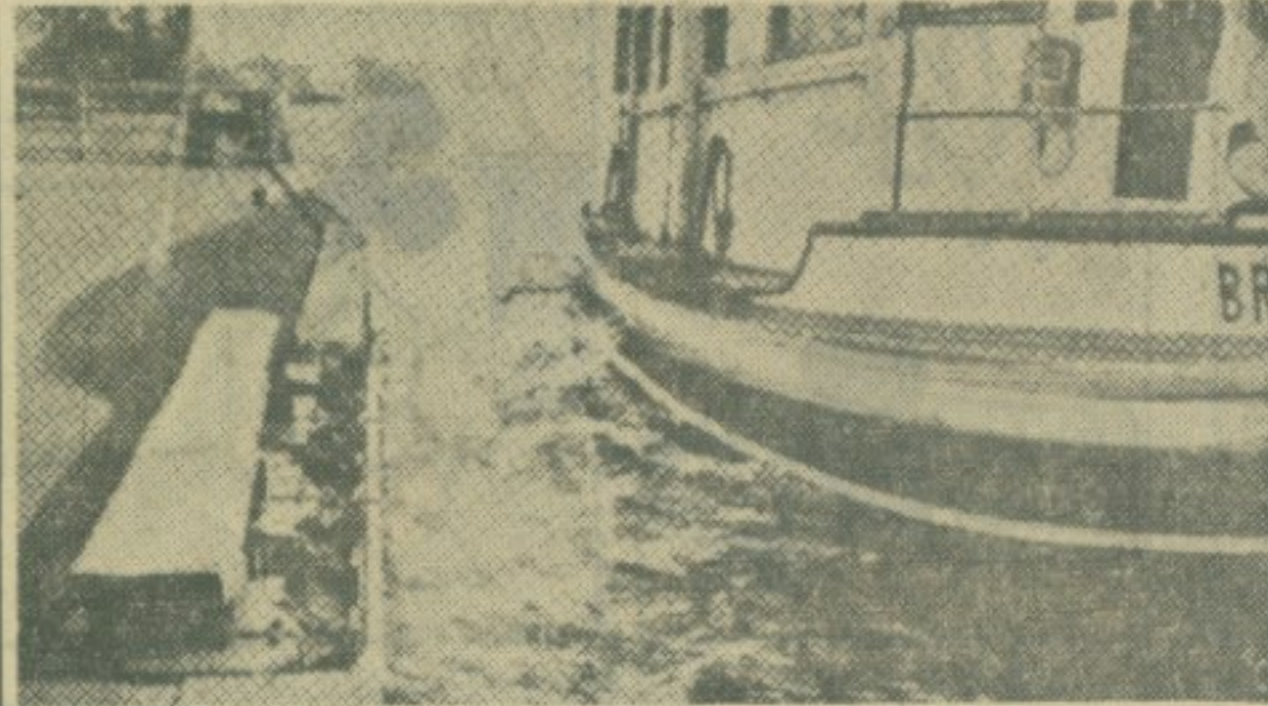
Овај јединствен нуклеарни реактор је намењен научницима, а ускоро ће почети да производи пару потребну два ма фабрикама у близини. Фабрика хартије и фабрика пулпе добијаће из њега сваког сата по 100 тона водене паре.

НАЈСТАРИЈЕ ВИНО НА СВЕТУ

У музеју вина у немачком граду Спејеру налазе се да је у њој најстарије вино многобројни узорци вина из разних земаља и периода. За

једну боцу вина се сматра да је у њој најстарије вино из трећег века наше ере.

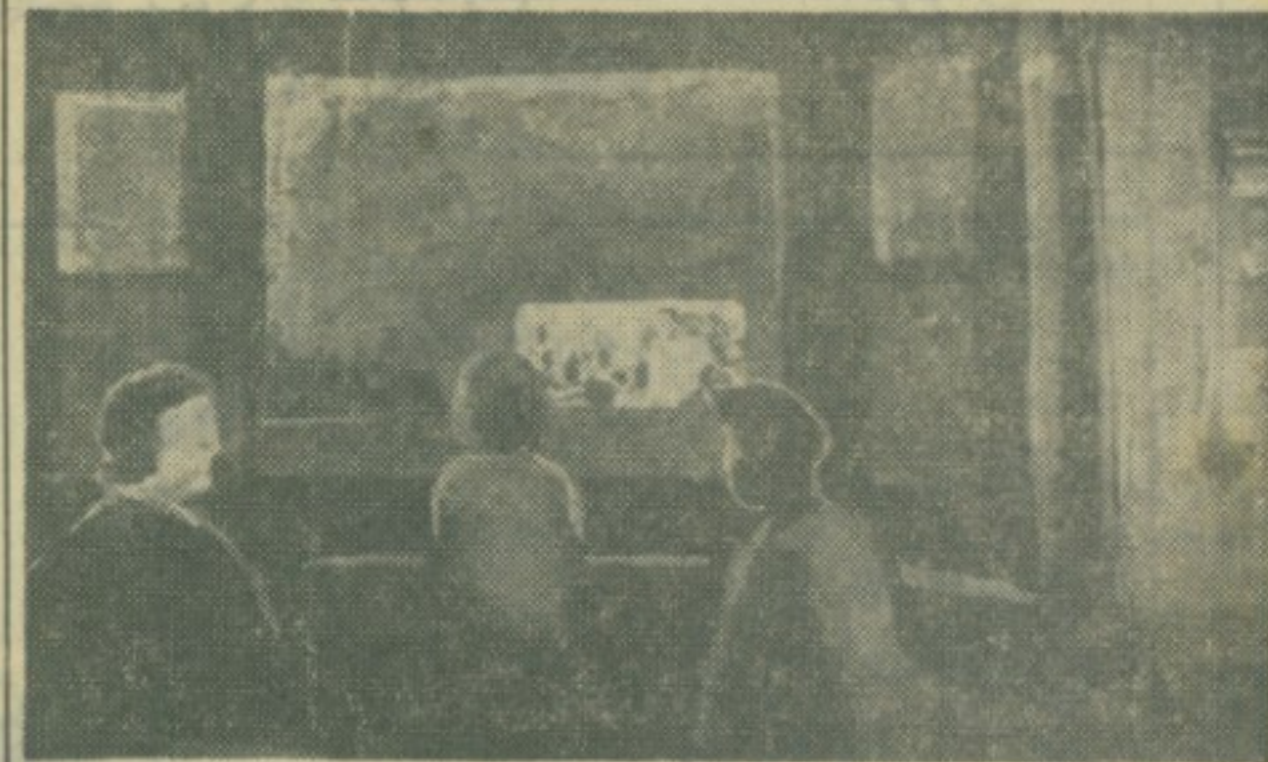
МАГНЕТ НА КЕЈУ

Снажан електромагнет уграђен у нвицу кеја на Алтер језеру код Хамбурга омогућује лагано и сигурно пристајање овом излетничком броду. Магнет привлачи к себи мали бродни снагом од 6 тона.

БЕЗ ОПАСАЧА

Полицијци у Западној Немачкој су се успротивили да сакнуто је да је ношење каносе опасач о који би био обешен пиштољ или гумена и палица треба да буду скрипани.

БИОСКОП У МОТЕЛУ

У Гринланд Тиеге мотелу биографски платну на којој се свако вече пројектује су постављене у облику нови филм. Звучници уграђени у собама преносе звук кућице је управљен према гледаоцима.

Водоравно: 1) чамац, чун; 5) град у СССР; 6) предлог; 8) десна притока Драве; 10) скраћеница за слично; 12) низ; 13) попрсе; 15) немачки предлог; 16) шпанска народна игра; 17) врста жита; 19) острво у Егејском мору; 20) умовак; 22) доживљај за време спавања; 23) друштвени ред, стажељ; 25) део лица; 27) роман К. Маја; 28) хемијски знак за мазуријум; 29) француски физичар (1786—1853); 30) горостас; 31) музичка нота; 32) личност из Дизнијевих стрипова; 33) најпотребнији зачин; 35) мања стајања вода; 36) река у Истри.

Усправно: 1) песник и певач код старих Келтских племена; 2) лука у Израелу; 3) хемијски знак за рубидијум; 4) првак; 5) главни град Аргентине; 7) наука о васиони и небеским телима; 8) студен, хладноћа; 9) спремиште за жито; 11) држава у Индонезији; 13) град и рудник у источној Србији; 14) град у Француској; 18) десна притока Саве; 21) строга дисциплина; 23) дефект; 24) завршетак музичког комада; 26) наша река; 30) женско име; 32) митолошки бог поља и пастира; 34) јединица за мерење електричног отпора; 35) скраћеница за број.

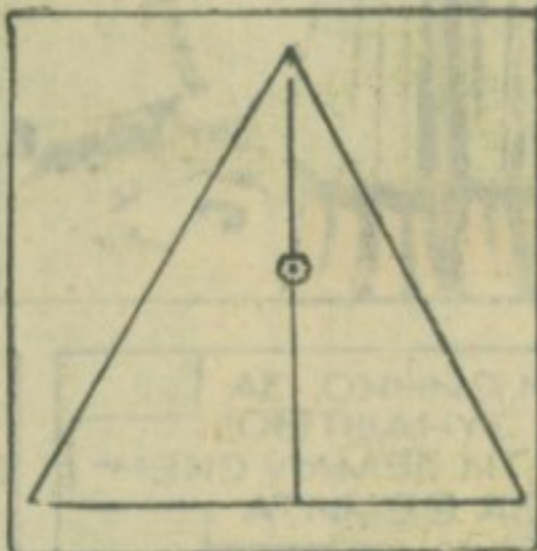
РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Старц; 6) стартер; 8) ако; 9) нос; 11) Макс Планк; 14) ал; 15) миш; 16) ди; 17) Аден; 19) до; 20) ар; 21) си; 22) он; 23) хром; 25) ат; 26) Ган; 27) Об; 29) Караванке; 32) ови; 33) ерг; 34) авенија; 37) Авари.

Усправно: 1) Сток; 2) та; 3) Арапин; 4) рг; 5) цена; 6) скала; 7) рондо; 8) ама; 10) ски; 12) смер; 13) лш; 18) дан; 19) дно; 21) срна; 22) Отава; 23) Хапана; 24) Мокра; 25) ако; 26) га; 28) бер; 30) рива; 31) Неји; 33) ев; 36) ир.

ДЕДИНЕ ВЕШТИНЕ

НА ПРВИ ПОГЛЕД

Чим баците поглед на слику, да ли можете рећи где се овај цветић налази — ближе бази или врху овог троугла.

БЕЗ МЕШАЊА

Ставите котур пауте у чашу напуњену само до пола водом. Сипајте преко њега црвено вино помоћу једног фишека. Вино ће се разлити по води али се неће помешати са њом.

КОЛИКО ЈЕ БИЛО КОМАДА ЗЛАТА

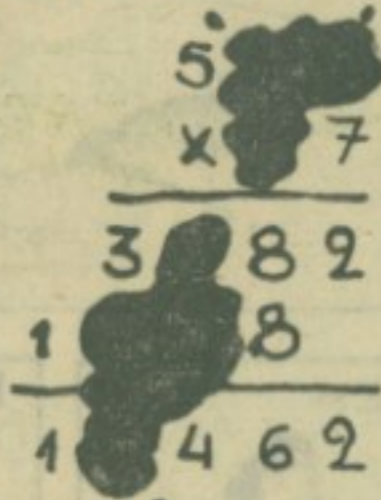
Једна стара енглеска легенда прича да су један Шкотланђанин и један Ирац радили заједно у пољу и једног дана пронашли торбу пуну злата. Када га је требало поделити, Ирац се реши да исмеје Шкотланђанина и да узме све благо за себе. Зато му предложи ову опкладу: Ако будем способан да погодим тачан број златних комада у торби, не постављајући ти никакво питање, ти ћеш ми препустити благо. У супротном случају, — ако погрешим — твоје је „све“.

— Хајде, кажи колико има? — Додај 666 броју златних комада — рече Ирац. — Сада одузима 999 од добијеног, онда додај 333 ономе што си добио и то што ти остане — тачан је број комада. — Тако је, добио си опкладу — бесно узвикну Шкотланђанин и баци торбу у лице свом другу. Како је Ирац дошао до тачног броја?

Решење: Претпоставимо да је „х“ број златних комада који треба тек да се открије. Значи: $x + 666$, затим следи $x + 666 - 999$, и најзад $x + 666 - 999 + 333$. Дакле $666 + 333$ чине 999, односно: $x + 999 - 999$. Права вредност „х“ је остала непозната Ирац, али је изгледало да ју је погодио.

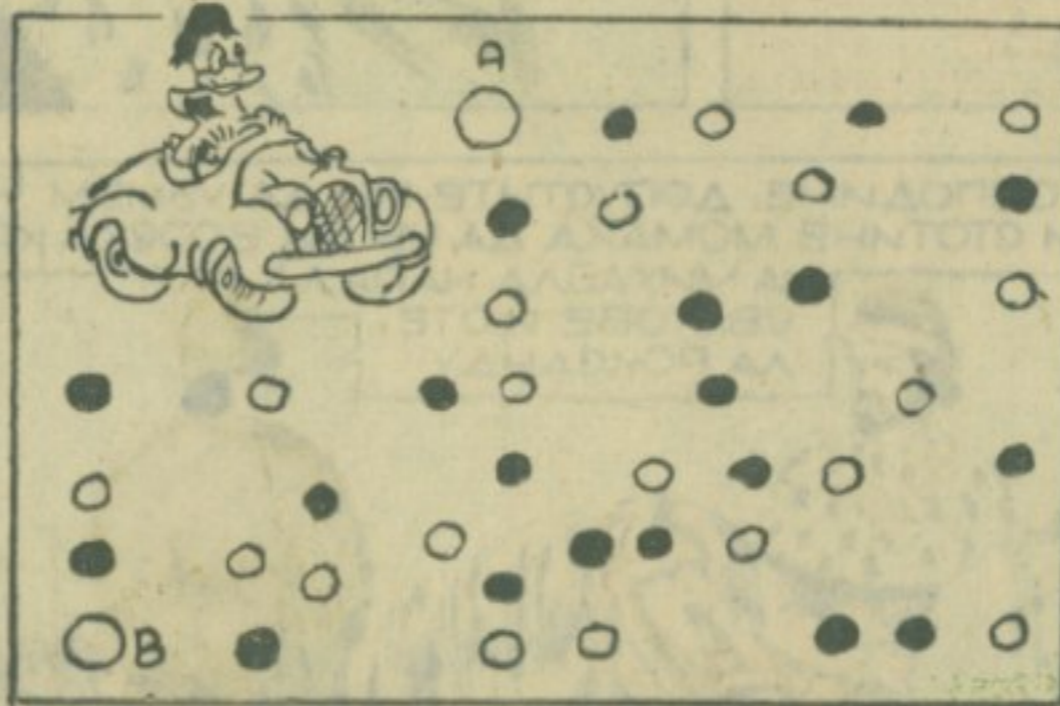
На пр. изаберемо број 1290 $1290 + 666 = 1956$ $- 999$ $+ 333$ 1290

Замрљани рачун

Ово је рачун са множењем али је 7 бројева скривено са две велике мрље. Можете ли сами овај рачун да реконструисате и напишете скривене цифре.

Рачун је овако изгледао: $\begin{matrix} 526 \\ \times 37 \\ \hline 3682 \\ 1578 \\ \hline 19462 \end{matrix}$

ПАЈА У АУТОМОБИЛУ

Паја полази од тачке А и греба да стигне до Б али да дотакне све тачке. Обавезно је да иде од беле до црне тачке — и то стално, да никад не прође уластоце кроз две тачке исте боје, нити двапут кроз исту тачку нити да се пут сече. Решење сл. 2.

...кад би на неки начин испарила сва вода у морима добило би се, између осталог, 1.500 милиона тона злата, 188.000 милиона тона сребра и око 20.000 тона радијума.

... рачуна се да на једног становника дневно отпада пола до једног килограма смећа.

... најмања ширина Гибралтарског мореуза износи 12,5 километара.

... семе камилце веома је ситно и лако: у једном килограму има око 20 милиона семенки.

... илустрације је први пут у српским новинама употребио истакнути војвођански културни радник и новинар Теодор Павловић, и то у свом „Србском народном листу“ који је излазио од 1835—1849. године.

... у мају 1867. године извршен је у Београду попис становништва који је обухватио и Топчидер. Према том попису Београд је имао 25.178 становника.

...реактивне авионе вуку специјални трактори до почетка писте за узлетање. У

последње време се ово практикује све више да би се избегла бука на самом аеродрому.

... прва болница за умоболне у Европи отворена је у 15. веку — 1410. године — у Валенији.

... све домаће животиње имају, као и човек, жучни мехур — само га коњ нема.

... први опис једног боксерског меча налази се у Хомеровој „Илијади“. Меч је одржан последње године Тројанског

рата, а приредио га је највећи грчки јунак Ахил у славу свог погинулог пријатеља Патрокла.

